

SÉANCES DU MERCREDI 3 AVRIL 1996
VERGADERINGEN VAN WOENSDAG 3 APRIL 1996

MATIN

SOMMAIRE:

CONGÉS:

Page 877.

EXCUSÉS:

Page 877.

MOTION D'ORDRE:

Orateurs: M. Hatry, M. le Président, p. 877.

DEMANDE D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Hatry au ministre des Affaires étrangères sur «l'absence totale de proposition d'allègement des traités européens dans les propositions du Gouvernement belge concernant la Conférence intergouvernementale, alors qu'il s'agit de rendre les traités européens lisibles et compréhensibles».

Orateurs: MM. Hatry, Anciaux, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 877.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi portant assentiment à l'amendement et aux ajustements du Protocole de Montréal relatif à des substances qui appauvrissent la couche d'ozone, adoptés à Copenhague le 25 novembre 1992.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de siège entre le royaume de Belgique et l'Association européenne de libre échange, signé à Bruxelles le 27 janvier 1993.

Projet de loi portant assentiment à la Convention des Nations unies sur les contrats de vente internationale de marchandises, faite à Vienne le 11 avril 1980.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1995-1996
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1995-1996

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 877.

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 877.

MOTIE VAN ORDE:

Sprekers: de heer Hatry, de Voorzitter, blz. 877.

VRAAG OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Hatry aan de minister van Buitenlandse Zaken over «het totaal ontbreken van enig voorstel tot vereenvoudiging van de teksten van de Europese verdragen in de voorstellen van de Belgische Regering met betrekking tot de Intergouvernementele Conferentie, terwijl het toch noodzakelijk is de Europese verdragen leesbaar en begrijpelijk te maken».

Sprekers: de heren Hatry, Anciaux, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 877.

WETSONTWERP (Bespreking):

Wetsontwerp houdende instemming met de wijziging en met de aanpassingen van het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken, aangenomen te Kopenhagen op 25 november 1992.

Wetsontwerp houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het koninkrijk België en de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend te Brussel op 27 januari 1993.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag der Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken, gedaan te Wenen op 11 april 1980.

Projet de loi portant assentiment à l'Acte portant révision de l'article 63 de la Convention sur la délivrance de brevets européens (Convention sur le brevet européen) du 5 octobre 1973, fait à Munich le 17 décembre 1991.

Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 174 concernant la prévention des accidents industriels majeurs, adoptée à Genève le 22 juin 1993 par la Conférence internationale du travail lors de sa quatre-vingtième session.

Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 139 concernant la prévention et le contrôle des risques professionnels causés par les substances et agents cancérogènes, adoptée à Genève le 24 juin 1974 par la Conférence internationale du travail à sa cinquante-neuvième session.

Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 162 concernant la sécurité dans l'utilisation de l'amianté, adoptée à Genève le 4 juin 1986 par la Conférence internationale du travail à sa soixante-douzième session.

Projet de loi portant assentiment au protocole additionnel à la Charte sociale européenne, et à l'annexe, faits à Strasbourg le 5 mai 1988.

Projet de loi portant assentiment au protocole relatif aux conséquences de l'entrée en vigueur de la Convention de Dublin sur certaines dispositions de la Convention d'application de l'Accord de Schengen, signé à Bonn le 26 avril 1994.

Discussion générale. — *Orateurs*: **Mme Dardenne, M. Anciaux, M. Derycke**, ministre des Affaires étrangères, p. 881.

Discussion et vote des articles. — *Orateur*: **M. Anciaux**, p. 884.

Projet de loi relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers.

Discussion générale. — *Orateurs*: **Mme Merchiers**, rapporteuse, **M. Erdman, M. De Clerck**, ministre de la Justice, **M. Anciaux**, p. 888.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE :

EXCUSÉS :

Page 891.

MESSAGES :

Page 891.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS :

Page 892.

1. Cour d'arbitrage.
2. Parlement européen.
3. Conseil central de l'économie.

Wetsontwerp houdende instemming met de Akte van herziening van artikel 63 van het Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien (Europees Octrooiverdrag) van 5 oktober 1973, gedaan te München op 17 december 1991.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 174 betreffende de voorkoming van zware industriële ongevallen, aangenomen te Genève op 22 juni 1993 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar tachtigste zitting.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 139 betreffende de voorkoming en de beperking van de beroepsrisico's veroorzaakt door kankerverwekkende stoffen en factoren die dit proces beïnvloeden, aangenomen te Genève op 24 juni 1974 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar negenenvijftigste zitting.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 162 betreffende de veiligheid bij het gebruik van asbest, aangenomen te Genève op 4 juni 1986 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar tweeënzestigste zitting.

Wetsontwerp houdende instemming met het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest, en met de bijlage, gedaan te Straatsburg op 5 mei 1988.

Wetsontwerp houdende instemming met het protocol betreffende de gevolgen van de inwerkingtreding van de Overeenkomst van Dublin voor een aantal bepalingen van de overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen, gedaan te Bonn op 26 april 1994.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: **mevrouw Dardenne, de heer Anciaux, de heer Derycke**, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 881.

Bespreking en stemming over de artikelen. — *Spreker*: **de heer Anciaux**, blz. 884.

Wetsontwerp betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: **mevrouw Merchiers**, rapporteur, **de heer Erdman, de heer De Clerck**, minister van Justitie, **de heer Anciaux**, blz. 888.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 891.

BOODSCHAPPEN :

Bladzijde 891.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 892.

1. Arbitragehof.
2. Europees Parlement.
3. Centrale Raad voor het bedrijfsleven.

ZONES INTERPOLICES (Discussion des recommandations):

Discussion. — *Orateurs*: **M. Caluwé**, rapporteur, **Mmes Lizin**, rapporteuse, **Leduc**, **Cornet d'Elzjus**, **MM. Mouton**, **Pinoie**, **Anciaux**, **Vergote**, **Buelens**, **Boutmans**, p. 892.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 903.

DEMANDE D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explication de M. Goovaerts au Vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur « la création d'une centrale des risques positifs ».

Orateurs: **M. Goovaerts**, **M. Di Rupo**, Vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, p. 903.

PROPOSITION DE LOI (Dépôt):

Page 905.

M. D'Hooghe. — Proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux.

INTERPOLITIEZONES (Bespreking van de aanbevelingen):

Bespreking. — *Sprekers*: **de heer Caluwé**, rapporteur, **de dames Lizin**, rapporteur, **Leduc**, **Cornet d'Elzjus**, **de heren Mouton**, **Pinoie**, **Anciaux**, **Vergote**, **Buelens**, **Boutmans**, blz. 892.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 903.

VRAAG OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Goovaerts aan de Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken en Telecommunicatie over « de oprichting van een positieve risicocentrale ».

Sprekers: **de heer Goovaerts**, **de heer Di Rupo**, Vice-Eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, blz. 903.

WETSVOORSTEL (Indiening):

Bladzijde 905.

De heer D'Hooghe. — Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENTE DE M. MAHOUX, PREMIER VICE-PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MAHOUX, EERSTE ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 5 m.
De vergadering wordt geopend om 10 h 5 m.

CONGÉS — VERLOF

Mme Mayence-Goossens, pour raisons familiales; Mme Thijs et M. Verhofstadt, en mission à l'étranger, demandent un congé.

Verlof vragen: mevrouw Mayence-Goossens, om familiale redenen; mevrouw Thijs en de heer Verhofstadt, met opdracht in het buitenland.

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mme Lizin, MM. Coveliers, Goris, Vautmans, en mission à l'étranger; Foret, pour d'autres devoirs, et Urbain, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Lizin, de heren Coveliers, Goris, Vautmans, met opdracht in het buitenland; Foret, wegens andere plichten, en Urbain, om gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MOTION D'ORDRE — MOTIE VAN ORDE

M. le Président. — La parole est à M. Hatry, qui l'a demandée par motion d'ordre.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le Président, je souhaite intervenir concernant notre ordre des travaux.

L'ordre du jour de cet après-midi mentionne, en son point 3, la proposition de résolution sur l'état de l'environnement et le respect des droits de l'homme au Nigeria. Or, je constate que le rapport qui nous est remis concernant cette proposition de résolution met en cause une entreprise qui n'a même pas eu l'occasion d'être entendue. Il me paraît superflu de rappeler qu'en principe, on ne peut être accusé sans avoir eu l'occasion de se défendre. Aussi, je demande que ce rapport soit renvoyé en commission pour un examen complémentaire et, en tout cas, pour permettre à l'entreprise en question de justifier son point de vue et son attitude en la matière. Je souligne que cette entreprise a été citée à cinq ou

six reprises dans le texte et a été nommément mise en cause sans avoir eu l'occasion de se défendre. Je demande donc que ce point soit retiré de notre ordre du jour et traité ultérieurement.

M. le Président. — Monsieur Hatry, je prends bonne note de votre demande. La compagnie en question nous a effectivement adressé une lettre nous informant qu'elle souhaite être entendue. J'ai l'intention de rencontrer ce midi le président de la commission des Affaires étrangères qui a traité cette question afin de décider de la procédure à suivre.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. HATRY AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «L'ABSENCE TOTALE DE PROPOSITION D'ALLÈGEMENT DES TRAITÉS EUROPÉENS DANS LES PROPOSITIONS DU GOUVERNEMENT BELGE CONCERNANT LA CONFÉRENCE INTERGOUVERNEMENTALE, ALORS QU'IL S'AGIT DE RENDRE LES TRAITÉS EUROPÉENS LISIBLES ET COMPRÉHENSIBLES»

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER HATRY AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «HET TOTAAL ONTBREKEN VAN ENIG VOORSTEL TOT VEREENVOUDIGING VAN DE TEKSTEN VAN DE EUROPESE VERDRAGEN IN DE VOORSTELLEN VAN DE BELGISCHE REGERING MET BETREKKING TOT DE INTERGOUVERNEMENTELE CONFERENTIE, TERWIJL HET TOCH NOODZAKELIJK IS DE EUROPESE VERDRAGEN LEESBAAR EN BEGRIJPBARE TE MAKEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la demande d'explication de M. Hatry au ministre des Affaires étrangères sur «l'absence totale de proposition d'allègement des traités européens dans les propositions du Gouvernement belge concernant la Conférence intergouvernementale, alors qu'il s'agit de rendre les traités européens lisibles et compréhensibles».

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le Président, on pourrait s'étonner que, quelques jours à peine après le débat que nous avons consacré au mémorandum du Sénat sur la Conférence inter-

gouvernementale, un point qui eût pu figurer dans ce mémorandum vienne à l'ordre du jour. Mais c'est précisément parce qu'il ne figurait en aucune façon au mémorandum que j'aborde aujourd'hui, au moyen d'une demande d'explications, ce point que je juge tout à fait fondamental. En outre, l'horaire imposé pour le traitement du mémorandum n'eût pas permis d'aborder la matière à ce moment.

Il apparaît clairement aujourd'hui qu'une des raisons de l'échec relatif du Traité de Maastricht, à savoir le peu de soutien dont il a bénéficié dans l'opinion publique, tient au manque de contact, voire de compréhension, à l'égard de ce qui est négocié sur le plan européen. Un des organismes qui a joué le plus grand rôle dans la préparation de la Conférence intergouvernementale, le groupe de réflexion Westendorp, en est pleinement conscient puisqu'il développe de façon précise cette nécessité de faire enfin l'Europe du citoyen, dans les paragraphes 67 et 68 de l'avis qu'il a remis à l'intention du Conseil. Sous le titre «Une union plus transparente», le groupe Westendorp met l'accent sur la possibilité de simplifier et de clarifier le fonctionnement des institutions, mais également sur la nécessité de simplifier, dans la mesure du possible, le texte même du Traité afin que son contenu devienne plus clair et plus lisible.

Toute une série de propositions sont formulées, comme, par exemple, l'élimination des dispositions caduques, une renumération des articles, éventuellement des solutions de plus grande portée conduisant à un traité plus simple, fusionnant les traités existants, ou encore une simplification formelle. Selon ce groupe, il est en tout cas nécessaire, dans le cadre de la Conférence intergouvernementale, de confier à un groupe de travail le soin de s'atteler à cette tâche.

Dans la pratique, le Traité est devenu tout à fait illisible, et je m'en expliquerai dans un instant.

On a essayé de remédier à cette situation de différentes manières et l'une d'elles, défendue par mon groupe politique, est la technique qui fait appel à une large consultation de la population, en d'autres termes, au référendum. Le mémorandum du Sénat utilise précisément les termes «la plus large consultation populaire possible», sans toutefois citer le terme référendum lui-même, qui n'est pas apprécié par notre Premier ministre et notre Gouvernement.

D'autres techniques sont envisagées, notamment la réécriture d'un Traité devenu illisible à certains points de vue.

À l'heure actuelle, nous sommes régis par un ensemble de huit traités de base et de sept traités additionnels ou modificatifs, soit quinze traités au total. Je mentionnerai les plus importants: le Traité de l'Union européenne de 1992: 24 dispositions; le Traité établissant la CEE en 1957: 335 dispositions; le Traité créant la CECA en 1951: 108 dispositions; le Traité de l'Euratom: 233 dispositions; le Traité instaurant la fusion de certains organismes issus des institutions créées par les Traités de Rome, ainsi que dans le cadre de la CECA: huit dispositions; le Traité relatif à la constitution d'un Conseil unique et d'une Commission unique, remplaçant les deux anciennes commissions et la Haute Autorité de la CECA en 1965: 39 dispositions; l'Acte unique européen de 1986: 54 dispositions et l'Acte prévoyant l'élection du Parlement européen au suffrage universel, de 1976: 22 dispositions.

Voilà pour les traités de base qui comportent plus de 700 dispositions. Les sept traités accessoires contiennent encore plusieurs dizaines de dispositions. On dénombre donc à l'heure actuelle un bon millier de dispositions, rien que dans la législation de base, sans compter même les directives fondamentales, comme par exemple celles qui règlent les problèmes de la concurrence, la politique agricole commune ou les fonds structurels et qui constituent une législation quasiment aussi importante que les traités eux-mêmes.

Nous sommes bien conscients que cette masse de dispositions devient totalement indigeste. Il ne faut pas être néophyte en la matière pour en avoir la nausée. Pour les spécialistes eux-mêmes, c'est une tâche pratiquement insurmontable que de connaître complètement la matière. C'est évidemment un pont en or pour les juristes que de se pencher sur tous ces dispositifs et d'en disséquer la portée réelle.

On eût pu penser que le Gouvernement belge, dans sa note de politique présentée au Parlement au sujet de la CIG et élaborée le 30 novembre 1995, aurait consacré un passage à cette nécessité de simplifier les traités.

J'ai feuilleté en vain ce document, qui n'est certes pas dénué d'intérêt, même si nous l'avons quelque peu critiqué dans le mémorandum présenté au Gouvernement sur cette matière. À l'exception de trois mots sur trente-neuf pages, ce document ne contient rien, ni de près ni de loin, qui ressemble à une ferme volonté de simplification. À la page 24, sous le titre «Une union transparente et efficace», chapitre qui traite, entre autres, de l'extension du droit de codécision du Parlement européen et du vote majoritaire, le deuxième alinéa se termine par: «ainsi que la simplification de nombreuses procédures». On ne parle même pas du Traité! En d'autres termes, l'impératif essentiel visant à rendre le Traité lisible pour tous les citoyens est absent de l'esprit de nos dirigeants au niveau du Gouvernement.

À ce sujet, je mentionnerai un autre aspect qui devrait pourtant rapprocher les traités européens du citoyen et qui est également étranger au Gouvernement. En effet, dans le rapport complémentaire que j'ai établi au nom de la délégation du Sénat au Comité d'avis européen, le tableau comparatif reprenant les attitudes des différents Gouvernements sur certains points révèle que notre Gouvernement est l'un des rares qui soient, sur le plan international, franchement hostiles ou au moins défavorables au principe de subsidiarité, alors qu'il l'applique à l'échelon fédéral ou des entités fédérées. Les hauts fonctionnaires qui négocient le traité ou les dirigeants politiques pourront vous le confirmer.

Un élément peut d'ailleurs expliquer cette hostilité à l'égard de la subsidiarité. En effet, l'insertion de ce principe risquerait — c'est un argument très frileux, selon moi — de mettre en danger l'acquis communautaire. La subsidiarité implique en effet d'abandonner quelque peu la politique centralisatrice inscrite dans les premiers traités européens, à savoir la CECA, l'Euratom, la CEE et les directives issues de l'état d'esprit de l'époque, et qui pouvait probablement se justifier, étant donné les entraves importantes au niveau de certaines libertés: liberté des échanges de marchandises, liberté de circulation des personnes et des capitaux, libre prestation des services et droit d'établissement dans toute la Communauté.

Cependant, si la subsidiarité devait être restreinte au début, la situation a radicalement changé depuis lors.

En outre, comment pourrait-on se passer de subsidiarité? Celle-ci, déjà indispensable dans une Communauté comprenant quinze pays relativement homogènes étant donné leur évolution historique, l'est d'autant plus pour des pays qui ont connu une évolution totalement différente de la nôtre par le passé.

Pourtant, la tâche à laquelle je me réfère est tout à fait réalisable et clairement souhaitée par de très nombreux milieux, qu'il s'agisse des milieux populaires, des entreprises, des syndicats ou des classes moyennes. Tous réclament une simplification des procédures. J'ai sous les yeux, à titre d'exemple, ce que demande l'UNICE, l'Union des industries et des employeurs en général, de la Communauté européenne, dans un document élaboré en octobre 1995 et intitulé: «Libérer le potentiel de l'Europe par une réforme réglementaire ciblée.»

On y trouve trois recommandations: modifier le processus réglementaire, ajuster le cadre réglementaire existant et, enfin, modifier l'attitude de la société et des gouvernements. À l'évidence, l'UNICE demande que l'on modifie les dispositifs existants dans le sens d'une plus grande simplification et que l'on opte à l'avenir pour davantage de subsidiarité et moins d'interventions systématiques et continues dans les processus économiques et sociaux.

Au niveau de la préparation de la Conférence intergouvernementale, je constate que le groupe Westendorp et, par conséquent, le Conseil ont été tous deux saisis de propositions précises en la matière émanant d'un groupe de hauts fonctionnaires qui se sont chargés de mettre en évidence les simplifications potentielles qui peuvent se présenter. Ainsi, dans un document daté du 17 octobre 1995 consacré à la simplification de traités, un groupe, chargé de cette mission au niveau du Conseil, a élaboré trois approches de simplification des traités.

Dans une première approche, une première mesure consiste à simplifier à l'intérieur de chacun des traités sans procéder à des fusions, en éliminant les dispositions anciennes qui ont perdu toute pertinence.

Une deuxième mesure consiste à réécrire certains articles qui, au moment de la négociation d'un traité, avaient un impact politique significatif, ce qui a rendu leur rédaction d'une grande complexité. En effet, lorsque l'on est confronté aux objections politiques des uns et des autres, on se soucie peu du beau langage et l'on tente de rédiger un texte qui puisse mettre d'accord l'eau et le feu. Certains articles de nos traités sont libellés de telle manière qu'après un certains temps, ils deviennent incompréhensibles si l'on n'a pas assisté à leur genèse.

En troisième lieu, il s'agirait de procéder à d'importantes modifications des simplifications apportées dans un but de clarté. Cependant, le contenu des textes étant déjà substantiel, il serait peut-être délicat d'appliquer cette disposition.

Une deuxième approche implique la fusion totale ou partielle des traités existants. Tout à l'heure, j'ai évoqué huit traités principaux et un millier d'articles qui, à l'évidence, doivent être simplifiés. Là aussi, plusieurs possibilités sont offertes comme, par exemple, fusionner les trois traités créant les trois anciennes Communautés, en l'absence d'ajustements, ou, au contraire, en recourant à des ajustements limités. Une autre possibilité consiste à fusionner les trois Communautés avec l'Union européenne — laquelle, d'ailleurs, n'a pas la personnalité juridique aujourd'hui puisque ce sont les trois Communautés qui l'ont —, les deuxième et troisième piliers n'étant pas concernés.

Enfin, il s'agirait d'une troisième méthode visant à fusionner l'ensemble, y compris ces deux piliers avec des amendements substantiels.

Une troisième approche du regroupement et de la simplification consiste à fusionner totalement les traités en un traité unique qui soutiendrait la prédominance de l'Union européenne, avec une toute nouvelle numérotation de tous les articles et une fusion des articles des différents traités qui ont la même finalité.

Dans ce même contexte, une autre approche consisterait à dissocier la législation fondamentale, qui est une véritable Constitution de l'Europe, des modalités d'application. Dans cette optique, un des souhaits du Parlement européen d'avoir une Constitution de l'Europe serait ainsi rencontré.

À ce stade, c'est l'approche la plus radicale. La forme la plus avancée de cette restructuration serait donc l'élaboration d'une véritable charte constitutive de l'Europe. Cela ne peut se faire à la sauvette. L'opportunité d'une telle démarche doit se décider politiquement. Mais la moindre modification, c'est-à-dire la simple élimination des dispositions obsolètes n'est même pas envisagée dans les prises de position du Gouvernement belge, ni en ce qui concerne le mémorandum officiellement remis au Parlement ni en ce qui concerne les prises de position que nous entendons de divers côtés.

J'ajouterai que des travaux académiques, scientifiques, avaient cependant complété ce travail administratif accompli au sein de l'Union.

Au mois de novembre 1995, une étude très intéressante faite par un ancien collaborateur de Piet Dankert qui fut président au Parlement européen voici quelques années, M. Roland Bieber, professeur de droit européen à l'Université de Lausanne, proposait au Parlement européen une économie de 533 dispositions diverses dont 150 totalement ou partiellement obsolètes. Permettez-moi d'en donner quelques exemples: 52 articles du Traité CEE, 23 articles du Traité Euratom, 4 articles du Traité CECA, 5 articles de quatre Conventions concernant le Parlement, la Cour de justice et le Comité économique et social, 15 articles du Traité de fusion des institutions de 1965, les six articles de l'Acte unique de 1986 qui doivent être déplacés, douze protocoles annexés aux traités, 31 articles de la Convention CECA sur les dispositions transitoires, 2 articles de l'Acte de 1976 sur le Parlement européen.

Par ailleurs, 239 dispositions font double emploi avec les dispositions du Traité CEE et 143 dispositions ne devraient pas être insérées dans les traités mais transférées vers des protocoles spécialisés. Cela permettrait de réduire le nombre de dispositions

incluses dans les traités. Les dispositions qui seraient de nature constitutionnelle passeraient de 1 000 à 383, il s'agirait de celles qui méritent de former la charte européenne pour l'avenir. Rien que dans le Traité créant la Communauté économique européenne, le docteur Bieber relève 217 dispositions constitutionnelles et 68 dispositions techniques qui devraient être transférées vers d'autres dispositions comme des protocoles et d'autres éléments. Vous disposez déjà d'une base scientifique sérieuse pour le travail grâce à cette étude.

J'espère que le nouveau traité ne s'appellera pas Traité d'Echternach ou de Maastricht II car ce serait plutôt péjoratif, mais il est clair que dans bon nombre des quinze pays membres, des référendums auront lieu. Sur le plan politique, il serait hautement souhaitable que l'on puisse présenter dans ces pays, mais également dans ceux où le référendum n'est pas prévu, un texte lisible, clair, dans lequel les citoyens se retrouveront. Il y a donc une vocation et une raison politique.

Il est important de pouvoir consulter la population même en l'absence formelle de référendum. Cela nous oblige en effet à clarifier la portée du nouveau traité vis-à-vis des électeurs pour essayer de le vendre.

En second lieu, un grand nombre de responsables sur le plan européen — hélas pas notre Gouvernement! — se sont penchés sérieusement sur les éléments valables de cette douzaine de traités et sur la technique qui pourrait être mise en œuvre pour les simplifier.

Par ailleurs, le monde académique a progressé en la matière et se tient à la disposition des autorités européennes et nationales pour mener à bien cette clarification hautement nécessaire.

L'hostilité du Gouvernement à l'égard de la notion de subsidiarité va-t-elle assez loin pour refuser de suivre la voie que tous les partisans d'une Europe unifiée considèrent aujourd'hui comme étant une condition essentielle de réussite des consultations populaires qui vont avoir lieu?

Dans un domaine dans lequel le Gouvernement s'est toujours signalé par sa timidité, voire son absence totale de prise de position, vous avez aujourd'hui l'occasion de clarifier ce point, monsieur le ministre, et je vous en remercie déjà.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, hoewel ik het vreemd vind dat vandaag een vraag om uitleg wordt gesteld betreffende de voorbereiding van de Intergouvernementele Conferentie, die hier vorige week uitgebreid werd besproken, is de kern van de vraag van de heer Hatry toch wel terecht.

Natuurlijk doet deze problematiek zich niet uitsluitend voor met betrekking tot de Europese verdragen. Wij kunnen ons afvragen of alle Belgische wetteksten wel leesbaar zijn voor de bevolking, die toch wordt geacht alle wetten te kennen. Ook daar moet ongetwijfeld meer aandacht aan worden besteed.

Het is essentieel dat verdragen leesbaar zijn. Ook moeten er meer inspanningen worden gedaan om de verdragen onder de aandacht van de bevolking te brengen. Verdragen zijn immers veel belangrijker dan de meeste mensen denken. Verstaanbare teksten zijn bovendien een eerste voorwaarde om een doorzichtig systeem en een democratisch controle op te bouwen.

M. le Président. — La parole est à M. Derycke, ministre.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le Président, le Gouvernement partage la préoccupation de M. Hatry quant à la nécessité de rendre le processus d'intégration européenne plus clair et transparent, pour une bonne compréhension par les citoyens.

La note de politique que, dès l'automne dernier, le Gouvernement a adressée au Parlement au sujet de la Conférence intergouvernementale contient d'ailleurs une référence explicite à ce sujet. Le Gouvernement y relève notamment que «l'Union européenne est au service des citoyens européens» et qu'«une des imperfections du Traité de Maastricht est précisément le manque de clarté, de simplicité et d'explication». Soulignant que le Traité s'articule

autour d'une triple structure dont les règles sont très divergentes, où des principes et objectifs clairs alternent avec des procédures confuses et où certaines parties ont perdu de leur actualité, le Gouvernement estime que «la CIG doit déboucher sur un traité lisible». Il conclut que «comme contribution à la transparence de la construction européenne et sans que cela ne touche à l'acquis communautaire, l'idée d'une réforme de l'ensemble des traités existants en un seul texte coordonné mérite mûre réflexion».

Dans le cadre du mémorandum élaboré en commun avec les partenaires luxembourgeois et néerlandais, le Gouvernement confirme «l'importance qu'une plus grande transparence représente pour la confiance des citoyens européens dans l'Union» et exprime sa volonté de renforcer celle-ci en particulier en ce qui concerne «la simplification des traités afin qu'ils deviennent plus lisibles».

La position du Gouvernement est donc bien claire sur ce thème.

Ainsi que le note M. Hatry, cette nécessité d'aboutir à une simplification du Traité était partagée par l'ensemble des membres du groupe de réflexion sur la Conférence intergouvernementale. Celui-ci avait eu à connaître à la fois de l'étude que le professeur Bieber avait élaborée à l'intention du Parlement européen et d'une première analyse faite par le secrétariat général du Conseil sur les possibilités de simplification et de clarification des textes. Ces contributions seront évidemment prises en compte dans le cadre de la négociation.

Il n'échappera toutefois pas que le débat sur la simplification du Traité ne se réduit pas à une question purement technique aisément dissociée du contenu: tout exercice allant au-delà d'une suppression des dispositions caduques ou d'une nouvelle numérotation des articles peut en effet contenir une modification de la substance ou de l'équilibre du Traité. La délégation belge à la conférence sera dès lors très attentive afin qu'il ne soit pas porté atteinte à l'acquis communautaire.

Ik heb nog twee opmerkingen. Een eerste betreft het subsidiariteitsprincipe. De Belgische Regering is uiteraard niet tegen subsidiariteit. Gelet op de evolutie op het vlak van de internationale verdragen, kan subsidiariteit een methode zijn om te vermijden dat de communautaire wetgeving een te hoge vlucht zou nemen. De Gewesten en Gemeenschappen zullen er overigens wel over waken dat, voor materies die beter op regionaal vlak worden geregeld, de nodige initiatieven worden genomen. De heer Hatry heeft dat ook terecht vermeld.

Mijn tweede opmerking betreft de vereenvoudigingen die wij kunnen overwegen. De analyse van de heer Hatry is correct. Zij veroorzaakt echter zenuwachtigheid bij het diplomatiek personeel. Een van onze ambtenaren, de heer Gauthier, doceert verdragsrecht aan de UCL. Bij wijze van oefening heeft hij een synthese gemaakt over wat ter vereenvoudiging van verdragsteksten gedaan kan worden. Dit zeer interessant document, getuigt van het inzicht dat onze diplomaten in deze zaak hebben.

Een verhoogd democratisch gehalte en meer transparantie kunnen worden bereikt via verschillende wegen: via vereenvoudiging van de bestaande verdragen, via verhoogde toegankelijkheid van de nieuwe verdragstekst die uit de IGC zal voortvloeien, of via vereenvoudiging van de procedures van de Unie en van de werkmethode van de instellingen. Hoewel hierbij hetzelfde doel wordt nagestreefd, namelijk overbrugging van de «kloof met de burger», zullen voor de realisatie van elk van deze uitdagingen andere werkwijzen gelden. Ik wil daar even dieper op ingaan.

De vereenvoudiging van de bestaande verdragen wordt inderdaad niet expliciet vermeld in de beleidsnota van de Regering aan het Parlement. Dit betekent echter niet dat de Regering dit doel niet genegen zou zijn. Integendeel, wij zijn van oordeel dat een substantiële vereenvoudiging reeds doorgevoerd kan worden buiten de IGC, onder meer door de schrapping van alle verouderde of in onbruik geraakte artikelen. Dit staat in het Bieberdocument, dat ook de heer Hatry heeft vermeld.

Men hoeft dus niet te wachten op de eindresultaten van de IGC, noch op de ratificatie ervan alvorens dergelijke vereenvoudiging door te voeren. Een commissie zou dit werk reeds kunnen aanvaarten.

Wat de niet-verouderde artikelen betreft, die echter door hun complexiteit zouden kunnen bijdragen tot een gebrek aan transparantie, dient men te begrijpen dat deze nagenoeg uitsluitend het gevolg zijn van moeilijk tot stand gekomen compromissen. Vereenvoudiging ervan zou het «interne evenwicht» wel eens kunnen ondergraven. Hier is dus voorzichtigheid geboden. Als men weet welke gecompliceerde constructies soms worden bedacht om alsnog een consensus te bereiken, zal men begrijpen dat het zeer moeilijk zou zijn om deze nogmaals samen te vatten en in een duidelijke wettekst om te zetten. Het gaat daarbij ook meestal om politieke compromissen.

Dit betekent niet dat de Regering hiermee genoeg neemt. Aan alle lidstaten wordt gevraagd de resultaten van de IGC te bekrachtigen. Dit gebeurt, hetzij door parlementaire ratificatie, zoals in ons land, hetzij door referenda. Voor de landen die referenda inrichten, zijn klare teksten uitermate belangrijk opdat de burger zou begrijpen waarover een referendum gehouden wordt. Het is ook een vereiste om de vragen van het referendum klaar en duidelijk te kunnen formuleren. Iedere lidstaat heeft er dus alle belang bij dat de resultaten van de IGC voor alle burgers toegankelijk zijn. De noodzaak hiervan is reeds gebleken tijdens de werkzaamheden van de reflectiegroep en zal ook blijven doorwegen tijdens de IGC-onderhandelingen zelf. De uitbreiding met landen die ter zake een sterke traditie kennen, is een bijkomend pluspunt.

Tenslotte moet niet alleen worden gestreefd naar vormelijke toegankelijkheid. Inhoudelijke transparantie is even noodzakelijk. Daarom moet ook de besluitvorming zelf efficiënter, doorzichtiger en democratischer worden. Hierin kaderen de aanbevelingen van België aan de IGC, met name uitbreiding van de meerderheidsstemming in de Raad, flankerende maatregelen voor de beleidsterreinen van de interne markt, uitbreiding van het medebeslissingsrecht van het Europees Parlement, vereenvoudiging en terugdringing van het aantal procedures en een dynamische interactie met de nationale parlementen. Ons Adviescomité voor Europese aangelegenheden kan op dit vlak een voorbeeld zijn voor andere lidstaten.

Met dit antwoord heb ik getracht een synthese te geven als antwoord op de terecht beklomnissen van de heer Hatry. Ik deel deze beklomnissen. De Regering zal zich inzetten voor deze zaak.

M. le Président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le Président, je remercie le ministre des Affaires étrangères de sa réponse circonstanciée. Elle me rassure quelque peu à l'égard des intentions du Gouvernement. Cependant le ministre est aussi le chef de notre diplomatie et à ce titre il sait bien que le mot «peut-être» dans la bouche d'un diplomate signifie souvent «non», alors que «oui» veut souvent dire «peut-être». La note du Gouvernement belge datée du mois de novembre 1995 utilise les termes «mérite une mûre réflexion» à propos de l'intérêt de la lisibilité et de la simplification des traités.

Si j'étais diplomate, j'utiliserais précisément les mêmes termes si je voulais mettre quelque chose dans un tiroir et ne plus en parler!

Je crois, par conséquent, que mon intervention était opportune. Elle cadre avec les propos adressés par le Parlement au Gouvernement, en particulier en ce qui concerne la nécessité de rendre le Traité de Maastricht plus acceptable au point de vue de l'accessibilité et de la démocratie.

Je constate avec plaisir que finalement — contrairement à ce que la lecture du mémorandum gouvernemental laissait présager — nous tenons sur ce point un langage assez proche.

M. le Président. — La parole est à M. Derycke, ministre.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le Président, je partage l'analyse de M. Hatry: la prudence est parfois de mise quant aux propos des diplomates. Néanmoins, le fait que le groupe de concertation soit en partie composé de personnes issues du monde universitaire, telles le professeur Dehousse et ses assistants, me paraît à cet égard rassurant.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — Mesdames, messieurs, Mme Lizin étant retenue à l'étranger à cause d'un problème d'avion, sa demande d'explication est reportée à une date ultérieure.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'AMENDMENT ET AUX AJUSTEMENTS AU PROTOCOLE DE MONTRÉAL RELATIF À DES SUBSTANCES QUI APPAUVRISSENT LA COUCHE D'OZONE, ADOPTÉS À COPENHAGUE LE 25 NOVEMBRE 1992

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD DE SIÈGE ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET L'ASSOCIATION EUROPÉENNE DE LIBRE ÉCHANGE, SIGNÉ À BRUXELLES LE 27 JANVIER 1993

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION DES NATIONS UNIES SUR LES CONTRATS DE VENTE INTERNATIONALE DE MARCHANDISES, FAITE À VIENNE LE 11 AVRIL 1980

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACTE PORTANT RÉVISION DE L'ARTICLE 63 DE LA CONVENTION SUR LA DÉLIVRANCE DE BREVETS EUROPÉENS (CONVENTION SUR LE BREVET EUROPÉEN) DU 5 OCTOBRE 1973, FAIT À MUNICH LE 17 DÉCEMBRE 1991

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION N° 174 CONCERNANT LA PRÉVENTION DES ACCIDENTS INDUSTRIELS MAJEURS, ADOPTÉE À GENÈVE LE 22 JUIN 1993 PAR LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE DU TRAVAIL LORS DE SA QUATRE-VINGTIÈME SESSION

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION N° 139 CONCERNANT LA PRÉVENTION ET LE CONTRÔLE DES RISQUES PROFESSIONNELS CAUSÉS PAR LES SUBSTANCES ET AGENTS CANCÉROGÈNES, ADOPTÉE À GENÈVE LE 24 JUIN 1974 PAR LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE DU TRAVAIL À SA CINQUANTE-NEUVIÈME SESSION

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION N° 162 CONCERNANT LA SÉCURITÉ DANS L'UTILISATION DE L'AMIANTE, ADOPTÉE À GENÈVE LE 4 JUIN 1986 PAR LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE DU TRAVAIL À SA SOIXANTE-DOUZIÈME SESSION

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU PROTOCOLE ADDITIONNEL À LA CHARTE SOCIALE EUROPÉENNE, ET À L'ANNEXE, FAITS À STRASBOURG LE 5 MAI 1988

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU PROTOCOLE RELATIF AUX CONSÉQUENCES DE L'ENTRÉE EN VIGUEUR DE LA CONVENTION DE DUBLIN SUR CERTAINES DISPOSITIONS DE LA CONVENTION D'APPLICATION DE L'ACCORD DE SCHENGEN, SIGNÉ À BONN LE 26 AVRIL 1994

Discussion générale

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1995-1996
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1995-1996

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE WIJZIGING EN MET DE AANPASSINGEN VAN HET PROTOCOL VAN MONTREAL BETREFFENDE STOFFEN DIE DE OZONLAAG AFBREKEN, AANGENOMEN TE KOPENHAGEN OP 25 NOVEMBER 1992

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET ZETELAKKOORD TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN DE EUROPESE VRIJHANDELSASSOCIATIE, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 27 JANUARI 1993

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG DER VERENIGDE NATIES INZAKE INTERNATIONALE KOOPOVEREENKOMSTEN BETREFFENDE ROERENDE ZAKEN, GEDAAN TE WENEN OP 11 APRIL 1980

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE AKTE VAN HERZIENING VAN ARTIKEL 63 VAN HET VERDRAG INZAKE DE VERLENING VAN EUROPESE OCTROOIEN (EUROPEES OCTROOIVERDRAG) VAN 5 OKTOBER 1973, GEDAAN TE MUNCHEN OP 17 DECEMBER 1991

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG NR. 174 BETREFFENDE DE VOORKOMING VAN ZWARE INDUSTRIËLE ONGEVALLLEN, AANGENOMEN TE GENÈVE OP 22 JUNI 1993 DOOR DE INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE TIJDENS HAAR TACHTIGSTE ZITTING

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG NR. 139 BETREFFENDE DE VOORKOMING EN DE BEPERKING VAN DE BEROEPSRISICO'S VEROORZAAKT DOOR KANKERVERWEKKENDE STOFFEN EN FACTOREN DIE DIT PROCES BEINVLOEDEN, AANGENOMEN TE GENÈVE OP 24 JUNI 1974 DOOR DE INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE TIJDENS HAAR NEGENENVIJFTIGSTE ZITTING

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG NR. 162 BETREFFENDE DE VEILIGHEID BIJ HET GEBRUIK VAN ASBEST, AANGENOMEN TE GENÈVE OP 4 JUNI 1986 DOOR DE INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE TIJDENS HAAR TWEEENZEVENTIGSTE ZITTING

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET AANVULLEND PROTOCOL BIJ HET EUROPEES SOCIAAL HANDVEST, EN MET DE BIJLAGE, GEDAAN TE STRAATSBURG OP 5 MEI 1988

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET PROTOCOL BETREFFENDE DE GEVOLGEN VAN DE INWERKINGTREDING VAN DE OVEREENKOMST VAN DUBLIN VOOR EEN AANTAL BEPALINGEN VAN DE OVEREENKOMST TER UITVOERING VAN HET AKKOORD VAN SCHENGEN, GEDAAN TE BONN OP 26 APRIL 1994

Algemene beraadslaging

M. le Président. — Mesdames, messieurs, je suppose que l'assemblée sera d'accord pour joindre la discussion des divers projets de loi relatives aux traités internationaux.

Ik stel de Senaat voor de diverse wetsontwerpen betreffende de internationale verdragen samen te bespreken. (*Instemming.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

Les rapporteurs des différents projets se réfèrent à leur rapport.

De rapporteurs verwijzen naar hun verslag.

La parole est à Mme Dardenne.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le Président, je comptais effectivement, en ce qui concerne les projets de loi portant assentiment des conventions internationales que nous avons à traiter aujourd'hui, me limiter à une seule intervention. Votre proposition est donc la bienvenue.

Je voudrais d'abord m'exprimer — je rappellerai à cet égard les propos que j'ai tenus en commission — sur notre méthode de travail et, ensuite, sur le fond.

Une des compétences du Sénat est précisément l'examen des conventions internationales et des divers traités. La discussion devrait donc porter sur les matières qu'évoquent ces différentes conventions. Certes, toutes n'ont pas, de ce point de vue, le même statut. Certaines sont de purs aménagements techniques, pratiquement de routine, par exemple les dispositions visant à éviter les doubles impositions et autres sujets du même ordre. Nous ne devons toutefois pas, à cet égard, faire l'économie d'une réflexion, souvent nécessaire.

Ce que je vise ici, ce sont les conventions abordant des problèmes de fond. Elles devraient susciter la discussion car elles sont porteuses d'enjeux beaucoup plus décisifs.

Ainsi, nous avons aujourd'hui à débattre une convention concernant la couche d'ozone, la délivrance des brevets européens, la prévention des accidents industriels majeurs, la prévention des risques professionnels causés par des substances cancérigènes, la sécurité dans l'utilisation de l'amiante, la charte sociale européenne, l'application de l'accord de Schengen.

Que nous discutons de manière sérieuse sur le fond de ces conventions renforcerait, par ailleurs, le rôle de chambre de réflexion qui doit être celui du Sénat. Cela supposerait — je profite de cette occasion pour livrer notre point de vue puisque nous ne pouvons pas le développer au Bureau, dont nous ne faisons pas partie — que les documents concernés soient envoyés de manière systématique dans la commission compétente où l'on prendrait le temps de les examiner en détail. Nous en avons généralement le temps, même si je n'ignore pas que nous essayons, aujourd'hui, monsieur le ministre, de rattraper les retards accumulés en matière de ratification des conventions internationales. On connaît les intervalles parfois très longs qui séparent signature et ratification. Sans que les délais soient excessifs, nous pouvons toutefois consacrer un temps raisonnable à l'examen des questions soulevées.

S'agissant du fond, on pourrait au moins travailler dans trois directions: tout d'abord, s'interroger et s'informer sur la pertinence de ce qui est proposé, ensuite, évaluer les conséquences de telle ou telle ratification sur les législations nationales, qu'il s'agisse d'un effet direct ou indirect en ce qui concerne le problème de la viande hormonée, nous subissons par exemple les conséquences de l'accord du GATT; enfin examiner dans quelle mesure ces conventions sont «minimalistes» ou non et vérifier si la Belgique ne peut aller plus loin dans sa propre législation.

Malheureusement, nous nous contentons aujourd'hui d'examiner ces conventions de manière très rapide en commission des Affaires étrangères avec, comme seul recours, le ministre des Affaires étrangères qui, bien évidemment, ne peut répondre qu'imparfaitement, puisqu'elles ne sont pas de sa compétence, aux questions que soulèvent les matières évoquées. Je ne mets nullement en cause ici le ministre qui assume ses responsabilités à l'échelon de la commission des Affaires étrangères, mais la méthode que nous avons adoptée pour traiter ces Conventions.

Je regrette donc vivement que nous ne mettions pas à profit les compétences qui sont les nôtres et j'ose espérer, monsieur le Président, que vous veillerez à améliorer cette situation.

La seconde partie de mon intervention portera sur les questions de fond que posent les différentes conventions que nous avons à examiner aujourd'hui, questions que j'ai posées en commission et pour lesquelles vous m'aviez promis des éléments de réponse avant ou pendant la séance plénière, monsieur le ministre.

Ainsi, concernant la convention sur les substances qui appauvrissent la couche d'ozone, il me semblait intéressant de savoir dans quelle mesure la Belgique avait réalisé les réductions propo-

sées, et ce d'autant plus que ces réductions, pour toutes une série de substances, devaient être réalisées à raison de 75 p.c. pour le 1er janvier 1994 et à raison de 100 p.c. pour le 1er janvier 1996.

En ce qui concerne le Protocole de Copenhague, les amendements et ajustements à approuver datent du 25 novembre 1992.

Étant donné que nous n'avons rien approuvé depuis lors, nous sommes évidemment dans une situation difficile.

Par ailleurs, la production et la consommation de certaines autres substances devaient être interdites ou gelées. Qu'en est-il? L'examen de cette convention devrait nous donner l'occasion de faire le point sur la situation et de contrôler ainsi l'application des législations ou conventions que nous signons, ce qui paraît être le rôle du Parlement.

En ce qui concerne la Convention sur la délivrance des brevets européens, on peut se demander si la modification de l'article 63 qui va prolonger de 20 ans la durée de protection des brevets sur les médicaments aura une influence sur la promotion des médicaments génériques et donc, sur l'opportunité de solutions nouvelles envisagées dans le cadre de la sécurité sociale et de sa réforme. En outre, que signifie étendre le champ d'application de ces brevets? Je me suis inquiétée de savoir s'il était question également du brevetage lié au vivant, question jusqu'ici sans réponse.

S'agissant de la Convention sur la prévention des risques professionnels causés par des substances cancérigènes et de la Convention sur la sécurité dans l'utilisation de l'amiante, nous avons là aussi l'occasion de vérifier où nous en sommes dans la législation belge, notamment dans le RGPT et dans les mesures concrètes pour lutter contre la pollution par l'amiante. Certes, tout le monde connaît le cas du Berlaymont, mais de nombreux autres bâtiments sont concernés. En a-t-on au moins un inventaire et à quelle date? Que fait-on? On peut se poser les mêmes questions à propos des substances et agents cancérigènes.

Enfin, en ce qui concerne la Convention de Dublin et de Schengen, je trouverais souhaitable, au moment où l'on discute du projet de loi Vande Lanotte, que nous ayons un minimum d'explications et d'explicitations de l'article premier du protocole en question, lequel dit ceci: «la définition 'de la demande d'asile', 'du demandeur d'asile' et du 'traitement d'une demande d'asile' figurant à l'article premier de la Convention d'application de 1990 cessent d'être applicables». Quelle est la portée de ce changement?

Voilà, rappelées, monsieur le ministre, certaines de mes questions. J'espère que vous pourrez m'apporter quelques éléments de réponse et que, dorénavant, nous appliquerons une autre procédure de travail pour traiter des conventions aussi importantes que celles que je viens d'évoquer. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, zoals u hebt gevraagd, zal ik mijn opmerkingen bij een vijftal van de wetsontwerpen die hier ter behandeling voorliggen in één uiteenzetting bundelen. Mevrouw Dardenne heeft terecht onderstreept dat de rol van de Senaat voor een groot stuk ligt in de opvolging en de coördinatie van het buitenlands beleid en in de behandeling van internationale verdragen die aan het Parlement ter goedkeuring worden voorgelegd. We hebben daar inderdaad een specifieke rol te vervullen. Het doet mij dan ook genoegen dat de minister van Buitenlandse Zaken de achterstand wil ophalen die is opgetreden bij de ratificatie van internationale verdragen. Veel verdragen zijn overigens erg interessant en verdienen een uitgebreide behandeling in commissie en in plenaire vergadering. De interesse daarvoor is nochtans tamelijk klein en dat betreurt ik. We moeten trachten om meer zelf promotor te zijn bij de opstarting van een aantal internationale verdragen, veeleer dan initiatieven die reeds werden genomen achterna te hollen.

Het valt me op dat ik in de inleidende uiteenzetting van de minister bij een aantal ontwerpen vaak lees dat de Senaat het verdrag kan goedkeuren omdat het weinig of geen rechtstreekse invloed heeft op onze wetgeving en dus weinig aanpassing vergt. Dit mag niet onze motivering zijn bij het goedkeuren van internationale verdragen. Ik weet dat dit niet de filosofie is van de minister, maar als argumentatie ten aanzien van de Senaat stelt het toch

niet veel voor. Op die manier zijn we wel promotor van het verdrag ten opzichte van andere landen, wat op zich overigens belangrijk en zelfs verdienstelijk is. We moeten echter ook meer pogen internationale verdragen te promoten door via die verdragen onze eigen wetgeving aan te passen. Dit gebeurt nog te weinig.

Ik bespreek thans enkele wetsontwerpen in concreto: ten eerste, het wetsontwerp houdende instemming met de wijziging en de aanpassingen van het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken; ten tweede, het wetsontwerp houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het koninkrijk België en de Europese Vrijhandelsassociatie; ten derde, het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nummer 174 betreffende de voorkoming van zware industriële ongevallen; ten vierde, het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nummer 139 betreffende de voorkoming en de beperking van de beroepsrisico's veroorzaakt door kankerverwekkende stoffen en factoren die dit proces beïnvloeden en, tenslotte, het wetsontwerp houdende instemming met het protocol betreffende de gevolgen van de inwerkingtreding van de Overeenkomst van Dublin voor een aantal bepalingen van de overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen.

Met betrekking tot het wetsontwerp houdende instemming met de wijziging en met de aanpassingen van het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken, kan ik alleen maar mijn bewondering uiten en mijn felicitaties overmaken. Reeds geruime tijd wordt op internationaal vlak aandacht besteed aan de problematiek van de aantasting van de ozonlaag, maar de internationale verdragen zijn onvoldoende streng. De bedoeling van dit wetsontwerp is strenger te kunnen optreden tegen een verdere afbraak van de ozonlaag. Ik vrees alleen dat dit wetsontwerp, waarvan de tekst dateert van 1992, achterhaald is door de hedendaagse bevindingen. Belangrijk is wel dat een multilateraal fonds wordt opgericht, waardoor ontwikkelingslanden middelen ter beschikking worden gesteld om op te treden in de strijd tegen de aantasting van de ozonlaag.

Met betrekking tot het wetsontwerp houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het koninkrijk België en de Europese Vrijhandelsassociatie, is de Volksunie het eens met de inhoud en de bepalingen, zoals deze in verband met de immuniteit of de onschendbaarheid van archieven en diplomaten. In dit verband hebben we dan ook geen fundamentele opmerkingen. Wij zullen ons echter om principiële redenen onthouden. Door dit akkoord wordt de zetel van de Europese Vrijhandelsassociatie die gevestigd was in Genève, voor een deel overgebracht naar Brussel. Ik ben ervan overtuigd dat het overaanbod aan internationale organisaties die zich op Brussels grondgebied bevinden, nefaste gevolgen heeft voor de leefbaarheid van deze stad. Daar nog een zetel aan toevoegen — hoe klein ook — is voor mij symbolisch onaanvaardbaar.

Ik begrijp dat wij dit akkoord niet kunnen tegenhouden en dat het ook andere materies regelt dan de vestigingsplaats van de zetel. Als we Europa en alle organisaties en instellingen toegankelijk en meer democratisch willen maken, moeten we, althans gedeeltelijk, decentraliseren. Daar kan een aanvang mee worden gemaakt door de vestigingsplaats over verschillende steden in Europa te spreiden. De pretentie om van Brussel voor allerlei organisaties en instellingen de Europese zetel te maken, speelt mijns inziens niet in het voordeel van de Brusselaars.

Over het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nummer 174 betreffende de voorkoming van zware industriële ongevallen, wil ik alleen maar positieve beschouwingen kwijt. Een kleine negatieve bedenking heb ik wel bij het eerste besluit van de memorie van toelichting, dat luidt: «De aanbeveling kan als dusdanig aangenomen worden daar ze geen bindend karakter heeft en de principes die zij bevat een harmonisatie op internationaal niveau, betekenen.»

Ik ben van mening dat het niet past in een memorie van toelichting aan te sporen tot het goedkeuren van een verdrag op grond van de negatieve motivering dat een aanbeveling toch geen bindend karakter heeft. Aanbevelingen hoeven dan misschien geen bindend karakter te hebben, in dit verdrag zijn wel bindende verplichtingen opgenomen.

Met de huidige formulering dreigt de indruk te ontstaan dat de uitwerking van het verdrag hoe dan ook zonder invloed zal blijven, terwijl de senatoren juist het belang van verdragen voor de verbetering van de internationale situatie wensen te beklemtonen.

Een deel van het verdrag heeft betrekking op de zogenaamde Seveso-richtlijn. Deze problematiek ressorteert weliswaar niet onder de bevoegdheid van minister Derycke, maar toch wil ik dit thema even aansnijden. De Seveso-richtlijn is slechts op een klein aantal bedrijven in België van toepassing. Dat neemt niet weg dat er aan het voorkomen van zware industriële ongevallen te weinig zorg wordt besteed. Zelf woon ik vlak bij een Seveso-bedrijf. Ik moet vaststellen dat er aan de voorlichting van de bevolking over eventuele rampscenario's nagenoeg geen aandacht wordt besteed. Onderzoek naar de verbetering van de veiligheid in dergelijke bedrijven wordt weinig verricht. De inplanting van deze risicovolle bedrijven in de onmiddellijke nabijheid van woonzones getuigt evenmin van een doordacht veiligheidsbeleid. We kunnen dan mooie principes huldigen in de internationale arena, maar we zouden beter op ons eigen grondgebied voorbeelden stellen van een beleid ter voorkoming van zware industriële ongevallen in deze risicovolle bedrijven.

In het slot van de memorie van toelichting bij het wetsontwerp houdende instemming van het Verdrag nummer 139 betreffende de voorkoming en de beperking van de beroepsrisico's veroorzaakt door kankerverwekkende stoffen en factoren die dit proces beïnvloeden, lees ik: «Aangezien de nationale reglementering maar een zeer beperkte aanpassing — die reeds op een ander gebied is gerealiseerd — zou moeten ondergaan om aan het voorschrift van het verdrag te voldoen, heeft de Regering de eer u een wetsontwerp tot goedkeuring van dit verdrag voor te leggen.»

Dit is nogmaals een voorbeeld van negatieve motivering. De senatoren worden aangezet het verdrag goed te keuren omdat er uiteindelijk slechts een geringe aanpassing van de nationale reglementering noodzakelijk is. Een dergelijke formulering past niet in een memorie van toelichting. Als wij de filosofie van een wetsontwerp steunen en zinnens zijn een voortrekkersrol te spelen bij de toepassing ervan, misstaat het de uitwerking van het verdrag in hetzelfde document te bagatelliseren. Komt hier misschien de vrees tot uiting voor machtige belangengroepen die het algemeen belang dreigen te overschaduwen?

Bij het wetsontwerp houdende instemming met het protocol betreffende de gevolgen van de inwerkingtreding van de Overeenkomst van Dublin voor een aantal bepalingen van de overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen heb ik slechts één grote bedenking. De wijziging die met dit wetsontwerp wordt ingevoerd, houdt eigenlijk een positieve versterking in van het Akkoord van Schengen, dat hiermee immers in overeenstemming wordt gebracht met de Overeenkomst van Dublin. Op zich is dat dus een positieve zaak, maar in hoeverre heeft het zin dit wetsontwerp goed te keuren op een ogenblik dat Frankrijk internationale afspraken gemaakt in het kader van het Schengenakkoord, aan zijn laars lapt? Het is een beetje zwak dit wetsontwerp te behandelen en zonder meer goed te keuren, terwijl we weten dat er in de praktijk weinig of niets van terecht zal komen, omdat Frankrijk en zijn president een alibi hebben gevonden om zich er niet aan te houden, namelijk het Nederlands drugsbeleid dat voor de Franse bevolking gevaarlijk zou zijn. Dit is hypocriet van de kant van Frankrijk en zwak van onze kant om dan op hetzelfde moment over dezelfde zaken een wetsontwerp te behandelen. We moeten nog grondiger, nog sterker dan in het verleden Frankrijk op zijn internationale verplichtingen wijzen. Het is immers niet de eerste keer dat dit land met veel bravoure bepaalde akkoorden ondertekent, maar deze in de praktijk niet uitvoert.

Mijnheer de Voorzitter, tot zover mijn opmerkingen. Verder weet u dat het beleid op dit vlak mijn volle steun heeft. Ik steun de minister in zijn poging om veel aandacht te besteden aan de ratificatie van verdragen en om de achterstand in te lopen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Derycke.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat wij allen samen kunnen vaststellen dat er nog altijd een probleem is met de goedkeuring van deze verdragen, of beter dat wij daaraan een kater overhouden. Eigen-

lijk zouden deze wetsontwerpen nog grondiger behandeld moeten worden. Ik heb er geen probleem mee dat er op de pianist wordt geschoten, maar indien wij deze werkzaamheden werkelijk efficiënt willen laten verlopen, dan moeten wij kiezen voor een andere werkmethode.

Allereerst is er al een probleem met de voorbereiding tot het sluiten van deze verdragen. Constitutioneel is de Belgische Regering bevoegd voor het buitenlandse beleid en het sluiten van verdragen, maar eigenlijk staat dit een beetje haaks op de taken die de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen van de Senaat bij de derde fase van de grondwetherziening heeft gekregen, namelijk een grondige voorbereidings- en evaluatie-procedure.

Eigenlijk zouden wij — en ik richt mij hierbij vooral tot de voorzitter van de commissie en ook tot de Voorzitter van de Senaat — de reflex moeten hebben om vrij vroeg in de procedure de zaken met de bevoegde minister te bespreken.

Indien men bijvoorbeeld iets wil doen rond een belangrijk verdrag zoals dat ter bestrijding van de afbraak van de ozonlaag, dan zou het goed zijn dat de commissie veel meer gedecentraliseerd op specifieke bevoegdheden werkt en dat reeds voorafgaand aan de eigenlijke procedure de bevoegde minister naar de commissie wordt geroepen om te bespreken wat de pijnpunten en hoofaccenten van de Belgische actie zijn.

Bovendien moet worden ingegaan, zoals de beide sprekers vermeld hebben, op de vraag wat dit na de goedkeuring van het verdrag concreet betekent voor de Belgische wetgeving, in welke mate de Belgische wetgeving moet worden aangepast om haar in overeenstemming te brengen met de betrokken verdragen.

Zoals u weet, hebben de Gewesten en Gemeenschappen het recht om internationale verdragen te sluiten, zodat de minister van Buitenlandse Zaken, behalve voor de verdragen die tot zijn strikte bevoegdheid behoren, in heel wat gevallen maar een tussenschakel is, fungeert als «agent met diplomatiek statuut».

Ik ben het eens met de heer Anciaux dat de formulering bij de indiening van de verdragen nogal eigenaardig was en helemaal niet overeenstemde met de bedoelingen van de Senaat. De preambules worden opgesteld voor de bevoegde minister en omwille van de bevoegdheidsverdeling kan ik daar geen jota aan wijzigen. Bij een gedecentraliseerde behandeling van de verdragen zou aan dat aspect aandacht moeten worden besteed. Misschien kan dit aspect eens rustig worden besproken tussen de voorzitters van Kamer en Senaat.

Voor alle aangelegenheden betreffende Buitenlandse Zaken verloopt de samenwerking tussen Kamer en Senaat moeizaam. Als lid van de Regering kan ik op dat vlak evenwel niet interveniëren, maar ik zou het op prijs stellen mocht ik in de toekomst beter weten waar ik aan toe ben. Nu hol ik van de ene assemblée naar de andere en vertel voortdurend hetzelfde. Dit getouwtrek dient de democratie niet.

Bepaalde ministers vragen overigens zelf een meer gedifferentieerde behandeling van de verdragen. Zo wil de minister van Justitie, die hier trouwens aanwezig is, gerust toelichting komen geven bij verdragen met een sterk juridische inslag. Volgens mij moeten de bevoegde ministers trouwens ontboden worden in de specifieke commissies. Het is bijvoorbeeld aangewezen dat de minister van Justitie een verdrag, dat tot zijn volstrekte bevoegdheid behoort, in de commissie voor de Justitie komt toelichten. Hoe kan ik nu voor een bevoegdheid, die niet de mijne is, een adequaat antwoord geven? Zo word ik vandaag verondersteld 5 000 bladzijden door te nemen en daarenboven te antwoorden op actualiteitsvragen en op de vraag van mevrouw Dardenne over de implicaties van de Overeenkomst van Dublin en het Schengen-akkoord alsmede over de pas goedgekeurde asielwetgeving. Welnu, op al deze zaken kan ik met de beste wil van de wereld niet antwoorden, wat mij teleurstelt, want ik vind dat een minister adequate antwoorden aan het Parlement moet kunnen geven.

Ik zal de vragen van mevrouw Dardenne over de Overeenkomst van Dublin en het Schengen-akkoord doorspelen aan de minister van Binnenlandse Zaken, in de hoop dat hij haar een antwoord geeft. Haar vragen over het effect van de generische producten en de toekenning van octrooien over een periode van maximum

twintig jaar heb ik doorgespeeld aan de minister van Sociale Zaken, maar ik heb nog geen antwoord gekregen. Haar vraag aangaande de implementatie van de ozonrichtlijn heb ik doorgegeven aan de bevoegde minister, maar ook daarop kreeg ik nog geen antwoord. Alleen op haar vraag die betrekking heeft op mijn eigen bevoegdheid, namelijk hoeveel landen tot ratificatie zijn overgegaan, kan ik een antwoord geven.

Het is dus best dat wij onze werkmethode veranderen. Voor belangrijke verdragen moet er voorafgaandelijk overleg worden gepleegd. Aangezien de parlementsleden weten wat er ter discussie staat, kunnen zij aan de bevoegde ministers, of eventueel aan mij, vragen met wat wij op internationaal vlak bezig zijn, wat de houding is van de Belgische Regering en wat de invloed van het Parlement kan zijn. Bovendien kan bij de bespreking van verdragen aan de voorzitter van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden een taakverdeling worden gevraagd.

Ten tweede kan de Senaat de voorzitter van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden, nog vóór de bespreking van dergelijke vragen een aanvang heeft genomen, een taakverdeling voorstellen en de voor dat onderwerp bevoegde minister door de betrokken commissie laten ondervragen. De ratificering van een dergelijk verdrag kan dan nog altijd in de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden worden behandeld en formeel in orde worden gebracht.

Ten derde heb ik er geen enkele moeite mee om de nodige documenten meer op tijd af te werken. Men moet echter weten dat België inzake het ratificeren van verdragen werkelijk een slechte naam begon te krijgen. Wij stonden immers honderden verdragen achter, zodat Premier Dehaene zich op de duur verplicht voelde om mij met een bijzondere opdracht te belasten en ikzelf vijf diplomaten naar België heb moeten terugroepen om hier te werken om die achterstand in te halen. Ik moet die dan wel voor andere opdrachten missen, maar zij helpen wel om de grote achterstand met een enorme snelheid weg te werken. Het gevolg is dat een groot aantal verdragen nu tegelijk naar de Senaat komen en dat de indruk wordt gewekt dat de Regering die er op een drafje wil doorjagen. Dat is natuurlijk niet de bedoeling, wij willen ons internationaal gewoon op een decente manier gedragen en aantonen dat België heel zeker in staat is om al die verdragen te ratificeren. Overigens hoop ik dat wij erin zullen slagen om die achterstand snel weg te werken, zodat wij opnieuw meer tijd zullen krijgen voor een tijdige en grondige bespreking van dergelijke verdragen in de commissies.

In een allerlaatste bedenking wil ik een hint meegeven die ik heb opgeraapt in de werking van de Kamer. Enkele weken geleden werd minister Maystadt uitgenodigd door de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden, waar alle verdragen worden gecentraliseerd waarin één of andere vorm van belasting vervat is. Men heeft hem om uitleg gevraagd over de verschillende dubbele belastingverdragen, over de *ratio legis* ervan, over de betekenis voor België, over de positieve en de negatieve kanten ervan en dergelijke meer. Vanuit de Regering bestaat echt de wil om op die manier tot een goede wisselwerking te komen. Ikzelf ben daar dus zeker niet pessimistisch over. (*Applaus.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten en bespreken wij de artikelen van elk van de wetsontwerpen.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'AMENDEMENT ET AUX AJUSTEMENTS AU PROTOCOLE DE MONTRÉAL RELATIF À DES SUBSTANCES QUI APPAUVRISSENT LA COUCHE D'OZONE, ADOPTÉS À COPENHAGUE LE 25 NOVEMBRE 1992

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE WIJZIGING EN MET DE AANPASSINGEN VAN HET PROTOCOL VAN MONTREAL BETREFFENDE STOFFEN DIE DE OZONLAAG AFBREKEN, AANGENOMEN TE KOPENHAGEN OP 25 NOVEMBER 1992

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi portant assentiment à l'amendement et aux ajustements au Protocole de Montréal relatif à des substances qui appauvrissent la couche d'ozone, adoptés à Copenhague le 25 novembre 1992.

Wij bespreken nu de artikelen van het wetsontwerp houdende instemming met de wijziging en met de aanpassingen van het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken, aangenomen te Kopenhagen op 25 november 1992.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. De wijziging en de aanpassingen van het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken, aangenomen te Kopenhagen op 25 november 1992, zullen volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. L'amendement et les ajustements au Protocole de Montréal relatif à des substances qui appauvrissent la couche d'ozone, adoptés à Copenhague le 25 novembre 1992, sortiront leur plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD DE SIÈGE ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET L'ASSOCIATION EUROPÉENNE DE LIBRE ÉCHANGE, SIGNÉ À BRUXELLES LE 27 JANVIER 1993

Discussion et vote des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET ZETELAKKOORD TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN DE EUROPESE VRIJHANDELSASSOCIATIE, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 27 JANUARI 1993

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi portant assentiment à l'Accord de siège entre le royaume de Belgique et l'Association européenne de libre échange, signé à Bruxelles le 27 janvier 1993.

Wij bespreken nu de artikelen van het wetsontwerp houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het koninkrijk België en de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend te Brussel op 27 januari 1993.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Het Zetelakkoord tussen het koninkrijk België en de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend te Brussel op 27 januari 1993, zal volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. L'Accord de siège entre le royaume de Belgique et l'Association européenne de libre échange, signé à Bruxelles le 27 janvier 1993, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. De bepalingen van het bij artikel 2 bedoelde Zetelakkoord worden toegepast vanaf 1 juni 1992.

Art. 3. Les dispositions de l'Accord de siège visé à l'article 2 sont appliquées à partir du 1er juin 1992.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION DES NATIONS UNIES SUR LES CONTRATS DE VENTE INTERNATIONALE DE MARCHANDISES, FAITE À VIENNE LE 11 AVRIL 1980

Discussion et vote des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG DER VERENIGDE NATIES INZAKE INTERNATIONALE KOOPOVEREENKOMSTEN BETREFFENDE ROERENDE ZAKEN, GEDAAN TE WENEN OP 11 APRIL 1980

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi portant assentiment à la Convention des Nations unies sur les contrats de vente internationale de marchandises, faite à Vienne le 11 avril 1980.

Wij bespreken nu de artikelen van het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag der Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken, gedaan te Wenen op 11 april 1980.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Het Verdrag der Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken, gedaan te Wenen op 11 april 1980, zal volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. La Convention des Nations unies sur les contrats de vente internationale de marchandises, faite à Vienne le 11 avril 1980, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACTE PORTANT RÉVISION DE L'ARTICLE 63 DE LA CONVENTION SUR LA DÉLIVRANCE DE BREVETS EUROPÉENS (CONVENTION SUR LE BREVET EUROPÉEN) DU 5 OCTOBRE 1973, FAIT À MUNICH LE 17 DÉCEMBRE 1991

Discussion et vote des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE AKTE VAN HERZIENING VAN ARTIKEL 63 VAN HET VERDRAG INZAKE DE VERLENING VAN EUROPESE OCTROOIEN (EUROPEES OCTROOIVERDRAG) VAN 5 OKTOBER 1973, GEDAAN TE MUNICHEN OP 17 DECEMBER 1991

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi portant assentiment à l'Acte portant révision de l'article 63 de la Convention sur la délivrance de brevets européens (Convention sur le brevet européen) du 5 octobre 1973, fait à Munich le 17 décembre 1991.

Wij bespreken nu de artikelen van het wetsontwerp houdende instemming met de Akte van herziening van artikel 63 van het Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien (Europees Octrooiverdrag) van 5 oktober 1973, gedaan te München op 17 december 1991.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. De Akte van herziening van artikel 63 van het Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien (Europees Octrooiverdrag) van 5 oktober 1973, gedaan te München op 17 december 1991, zal volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. L'Acte portant révision de l'article 63 de la Convention sur la délivrance de brevets européens (Convention sur le brevet européen) du 5 octobre 1973, fait à Munich le 17 décembre 1991, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION N° 174 CONCERNANT LA PRÉVENTION DES ACCIDENTS INDUSTRIELS MAJEURS, ADOPTÉE À GENÈVE LE 22 JUIN 1993 PAR LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE DU TRAVAIL LORS DE SA QUATRE-VINGTIÈME SESSION

Discussion et vote des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG NR. 174 BETREFFENDE DE VOORKOMING VAN ZWARE INDUSTRIËLE ONGEVALLLEN, AANGENOMEN TE GENEVE OP 22 JUNI 1993 DOOR DE INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE TIJDENS HAAR TACHTIGSTE ZITTING

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi portant assentiment à la Convention n° 174 concernant la prévention des accidents industriels majeurs, adoptée à Genève le 22 juin 1993 par la Conférence internationale du travail lors de sa quatre-vingtième session.

Wij bespreken nu de artikelen van het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 174 betreffende de voorkoming van zware industriële ongevallen, aangenomen te Genève op 22 juni 1993 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar tachtigste zitting.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Het Verdrag nr. 174 betreffende de voorkoming van zware industriële ongevallen, aangenomen te Genève op 22 juni 1993 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar tachtigste zitting, zal volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. La Convention n° 174 concernant la prévention des accidents industriels majeurs, adoptée à Genève le 22 juin 1993 par la Conférence internationale du travail lors de sa quatre-vingtième session, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION N° 139 CONCERNANT LA PRÉVENTION ET LE CONTRÔLE DES RISQUES PROFESSIONNELS CAUSÉS PAR LES SUBSTANCES ET AGENTS CANCÉROGÈNES, ADOPTÉE À GENÈVE LE 24 JUIN 1974 PAR LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE DU TRAVAIL À SA CINQUANTE-NEUVIÈME SESSION

Discussion et vote des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG NR. 139 BETREFFENDE DE VOORKOMING EN DE BEPERKING VAN DE BEROEPSRISICO'S VEROORZAAKT DOOR KANKERVERWEKKENDE STOFFEN EN FACTOREN DIE DIT PROCES BEINVLOEDEN, AANGENOMEN TE GENEVE OP 24 JUNI 1974 DOOR DE INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE TIJDENS HAAR NEGENENVIJFTIGSTE ZITTING

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi portant assentiment à la Convention n° 139 concernant la prévention et le contrôle des risques professionnels causés par les substances et agents cancérigènes, adoptée à Genève le 24 juin 1974 par la Conférence internationale du travail à sa cinquante-neuvième session.

Wij bespreken nu de artikelen van het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 139 betreffende de voorkoming en de beperking van de beroepsrisico's veroorzaakt door kanker- verwekkende stoffen en factoren die dit proces beïnvloeden, aangenomen te Genève op 24 juni 1974 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar negenenvijftigste zitting.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Het Verdrag nr. 139 betreffende de voorkoming en de beperking van de beroepsrisico's veroorzaakt door kanker-
verwekkende stoffen en factoren die dit proces beïnvloeden,
aangenomen te Genève op 24 juni 1974 door de Internationale
Arbeidsconferentie tijdens haar negenenvijftigste zitting, zal
volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. La Convention n° 139 concernant la prévention et le
contrôle des risques professionnels causés par les substances et
agents cancérogènes, adoptée à Genève le 24 juin 1974 par la
Conférence internationale du travail à sa cinquante-neuvième
session, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur
l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA
CONVENTION N° 162 CONCERNANT LA SÉCURITÉ
DANS L'UTILISATION DE L'AMIANTE, ADOPTÉE À
GENÈVE LE 4 JUIN 1986 PAR LA CONFÉRENCE INTER-
NATIONALE DU TRAVAIL À SA SOIXANTE-
DOUZIÈME SESSION

Discussion et vote des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET
VERDRAG NR. 162 BETREFFENDE DE VEILIGHEID BIJ
HET GEBRUIK VAN ASBEST, AANGENOMEN TE
GENÈVE OP 4 JUNI 1986 DOOR DE INTERNATIONALE
ARBEIDSCONFERENTIE TIJDENS HAAR TWEENZE-
VENTIGSTE ZITTING

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du
projet de loi portant assentiment à la Convention n° 162 concer-
nant la sécurité dans l'utilisation de l'amiante, adoptée à Genève
le 4 juin 1986 par la Conférence internationale du travail à sa
soixante-douzième session.

Wij bespreken nu de artikelen van het wetsontwerp houdende
instemming met het Verdrag nr. 162 betreffende de veiligheid bij
het gebruik van asbest, aangenomen te Genève op 4 juni 1986
door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar tweeënze-
ventigste zitting.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in
artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Article premier. La présente loi règle une matière visée à
l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Het Verdrag nr. 162 betreffende de veiligheid bij het
gebruik van asbest, aangenomen te Genève op 4 juni 1986 door de
Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar tweeënzeventigste
zitting, zal volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. La Convention n° 162 concernant la sécurité dans
l'utilisation de l'amiante, adoptée à Genève le 4 juin 1986 par la
Conférence internationale du travail à sa soixante-douzième
session, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur
l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU PROTO-
COLE ADDITIONNEL À LA CHARTE SOCIALE EURO-
PÉENNE, ET À L'ANNEXE, FAITS À STRASBOURG LE
5 MAI 1988

Discussion et vote des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET
AANVULLEND PROTOCOL BIJ HET EUROPEES
SOCIAAL HANDVEST, EN MET DE BIJLAGE, GEDAAN
TE STRAATSBURG OP 5 MAI 1988

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du
projet de loi portant assentiment au protocole additionnel à la
Charte sociale européenne, et à l'annexe, faits à Strasbourg le
5 mai 1988.

Wij bespreken nu de artikelen van het wetsontwerp houdende
instemming met het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal
Handvest, en met de bijlage, gedaan te Straatsburg op 5 mei 1988.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in
artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Article premier. La présente loi règle une matière visée à
l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Hand-
vest, en de bijlage, gedaan te Straatsburg op 5 mei 1988, zullen
volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. Le protocole additionnel à la Charte sociale européenne,
et l'annexe, faits à Strasbourg le 5 mai 1988, sortiront leur plein et
entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur
l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU PROTO-
COLE RELATIF AUX CONSÉQUENCES DE L'ENTRÉE
EN VIGUEUR DE LA CONVENTION DE DUBLIN SUR
CERTAINES DISPOSITIONS DE LA CONVENTION
D'APPLICATION DE L'ACCORD DE SCHENGEN, SIGNÉ
À BONN LE 26 AVRIL 1994

Discussion et vote des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET
PROTOCOL BETREFFENDE DE GEVOLGEN VAN DE
INWERKINGTREDING VAN DE OVEREENKOMST VAN
DUBLIN VOOR EEN AANTAL BEPALINGEN VAN DE
OVEREENKOMST TER UITVOERING VAN HET
AKKOORD VAN SCHENGEN, GEDAAN TE BONN OP
26 APRIL 1994

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du
projet de loi portant assentiment au protocole relatif aux consé-
quences de l'entrée en vigueur de la Convention de Dublin sur
certaines dispositions de la convention d'application de l'Accord
de Schengen, signé à Bonn le 26 avril 1994.

Wij bespreken nu de artikelen van het wetsontwerp houdende
instemming met het protocol betreffende de gevolgen van de
inwerkingtreding van de Overeenkomst van Dublin voor een
aantal bepalingen van de Overeenkomst ter uitvoering van het
Akkoord van Schengen, gedaan te Bonn op 26 april 1994.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Het protocol betreffende de gevolgen van de inwerking-treding van de Overeenkomst van Dublin voor een aantal bepalingen van de overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen, gedaan te Bonn op 26 april 1994, zal volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. Le protocole relatif aux conséquences de l'entrée en vigueur de la Convention de Dublin sur certaines dispositions de la convention d'application de l'Accord de Schengen, signé à Bonn le 26 avril 1994, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI RELATIVE À LA RESTITUTION DE BIENS CULTURELS AYANT QUITTÉ ILLICITEMENT LE TERRITOIRE DE CERTAINS ÉTATS ÉTRANGERS

Discussion générale

WETSONTWERP BETREFFENDE DE TERUGGAVE VAN CULTUURGOEDEREN DIE OP ONRECHTMATIGE WIJZE BUITEN HET GRONDGEBIED VAN BEPAALDE BUITENLANDSE STATEN ZIJN GEBRACHT

Algemene beraadslaging

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers.

Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Merchiers (SP), rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, de commissie voor de Justitie heeft het wetsontwerp betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht, besproken. Dit wetsontwerp werd geëvoceerd op verzoek van een groot aantal senatoren.

In zijn inleidende uiteenzetting verklaart de minister dat het ontwerp de omzetting is van een EG-richtlijn die regels voorschrijft inzake de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze een andere lidstaat hebben verlaten. Per lidstaat wordt een centrale autoriteit aangewezen. Deze is bevoegd om de goederen op te sporen. Voor België is dit het ministerie van Justitie. Om de teruggave van cultuurgoederen te kunnen vorderen, wordt een procedure ingesteld bij de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel. Aan de bezitter te goeder trouw kan een schadevergoeding worden toegekend.

Het wetsontwerp werd, ondanks het advies van de Raad van State, voorgelegd aan de Parlementaire Overlegcommissie die besloot dat de tekst een aangelegenheid regelt zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet. Aldus moest de Senaat het ontwerp evoceren. De commissie heeft vier vergaderingen gewijd aan de bespreking van het ontwerp. Na een eerste bespreking van de arti-

kelen stelde de commissie vast dat het ontwerp «wettechnisch» zwak was en dat het volledig diende te worden herschreven. Nadat verscheidene leden een eerste reeks amendementen hadden ingediend, werden er voor de duidelijkheid synthese-amendementen opgesteld. In artikel 2 wordt een duidelijke definitie gegeven van de belangrijkste begrippen.

Over het begrip «goederen van kerkelijke instellingen» werd uitvoerig gedebatteerd. Het begrip werd verruimd tot «godsdienstige instellingen» en, conform artikel 181 van de Grondwet dat de vrijzinnigheid erkent in België, werd deze omschrijving ook tot deze niet-confessionele verenigingen uitgebreid. De Europese regelgeving had hiermee geen rekening gehouden, maar de Belgische wetgever kan de bescherming ruimer stellen dan de richtlijn voorschrijft. Het desbetreffende artikel wordt, op één onthouding na, eenparig goedgekeurd.

Bij de bespreking van artikel 3 wordt bepaald dat er overleg zal moeten worden gepleegd met de Gemeenschappen en de Gewesten om het begrip «openbare collecties» te definiëren. Voorts wordt in dit artikel omschreven wanneer een goed onrechtmatig buiten het grondgebied is gebracht.

De taak van de centrale autoriteit inzake opsporing, kennisgeving, materiële bewaring en teruggave wordt omschreven in artikel 4. Artikel 5 bepaalt dat de Belgische politiediensten, in opdracht van de minister van Justitie en overeenkomstig de bestaande wettelijke regeling, een onderzoek kunnen uitvoeren, waaronder ook een huiszoeking. Artikel 6 bepaalt dat de beslagrechter de nodige maatregelen treft om een teruggevonden goed te beveiligen. De artikelen 7 en 8 hebben betrekking op de verzoeksprocedure voor de Brusselse rechtbank van eerste aanleg. Artikel 9 bepaalt dat de vordering verjaart één jaar nadat de verzoekende Staat het cultuurgoed heeft teruggevonden. In artikel 10 wordt de schadevergoeding geregeld van de bezitter te goeder trouw. Deze schadevergoeding moet door de verzoekende Staat bij de teruggave worden uitgekeerd. Ook de andere kosten zijn ten laste van de verzoekende Staat, zoals bepaald in artikel 11. De geamendeerde artikelen 2 tot en met 11 worden na bespreking eenparig goedgekeurd. Het geheel van het geamendeerde wetsontwerp wordt eenparig aangenomen door de aanwezige leden. Ik wens de secretaris van de commissie te danken voor de hulp bij het opstellen van dit verslag.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats feliciteer ik mevrouw Merchiers met haar verslag, dat de besprekingen in de commissie zeer duidelijk weergeeft.

Ik wil bij deze gelegenheid onderstrepen dat voor het eerst van een geslaagde evocatieprocedure kan worden gesproken. Tegelijkertijd waarschuw ik echter voor eventuele frustraties die zouden zijn ingegeven door het feit dat de Senaat in het kader van de evocatieprocedure zijn wetgevende rol effectief vervult en dus overgaat tot het herschrijven van teksten en tot het amenderen van artikelen. Hopelijk leiden deze frustraties niet tot antagonismen, en gaan sommigen niet beweren dat de weldoordachte amenderingen van de Senaat niet noodzakelijk of zelfs overbodig waren, of sterker nog een blijk zijn van machtsmisbruik of machtsvertoon van de Senaat.

Ik ben ervan overtuigd dat deze evocatieprocedure uitsluitend tot doel had de teksten na een grondige analyse te verbeteren. Ik wijs er tevens op dat niet om politieke redenen tot evocatie is overgegaan. Er was trouwens geen enkel politiek motief. Het onderwerp van het ontwerp leende zich daar overigens niet toe. Over de evocatie is pas beslist na een analyse van de tekst en na het opstellen van een reeks amendementen waarover vooraf door verschillende collega's in consensus een beslissing was genomen.

Volgens de minister van Justitie moest in navolging van een advies van de Raad van State — waarvoor ik alle eerbied heb — geopteerd worden voor een letterlijke omzetting van de richtlijn die aan de basis van dit ontwerp ligt.

Ik heb mij de moeite getroost enkele teksten op te sporen om na te gaan in hoeverre deze stelling kan worden gevolgd, al voeg ik er onmiddellijk aan toe dat deze stelling door de commissie werd verworpen op het ogenblik dat de oorspronkelijke tekst werd

geamendeerd. Het is in verband met deze procedure overbodig te wijzen op het democratisch deficit in Europa, een probleem dat hopelijk aan bod zal komen in de Intergouvernementele Conferentie. Vandaag gaat het in de eerste plaats over de definitie van het begrip richtlijn en over de directe uitwerking ervan in het nationale recht van elke lidstaat.

Ik verwijs hierbij naar de definities die in het verdrag zelf zijn opgenomen. Artikel 189, derde lid, van het verdrag bepaalt duidelijk dat «een richtlijn verbindend is ten aanzien van het te bereiken resultaat voor elke lidstaat waarvoor zij bestemd is. Aan de nationale instanties wordt echter de bevoegdheid gelaten vorm en middelen te kiezen».

De verwarring die is ontstaan, heeft wellicht te maken met artikel 189, tweede lid, van het verdrag dat bepaalt: «De verordening heeft een algemene strekking. Zij is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.» Deze bepalingen kunnen voor problemen zorgen wanneer de richtlijn moet worden omgezet in de nationale wetgeving.

De richtlijn is niet uitsluitend van kracht in de communautaire rechtsorde, maar reeds vanaf haar aanvaarding dringt zij door tot de nationale rechtsorde. De incorporatie van de richtlijn in de interne lidstatelijke rechtsorde brengt echter niet haar algehele en onmiddellijke inroepbaarheid tweegg. Dit werd trouwens door het Hof van justitie reeds aanvaard. Waar het Francovich arrest de inroepbaarheid van de richtlijn als normeringsinstrument heeft bevestigd, begrenst het hof deze verruimde inroepbaarheid tot de richtlijnen die «rechten toekennen aan rechtsonderhorigen waarvan de inhoud op grond van de richtlijnbeoordelingen kan worden vastgesteld».

Bij de analyse van de draagwijdte van deze richtlijnen schrijft de heer Lenaerts het volgende: «De uitvoeringsverplichting van de lidstaten is een resultaatverbintenis waarbij zij zelf de middelen kiezen om het door de Unie gewilde resultaat te bereiken. Het gaat om een vorm van 'executive federalism' waarbij de deeltentiteiten uitvoeringsagenten worden van de op centraal niveau gemaakte beleidskeuzen.»

Verder citeer ik professor Vande Lanotte, die door de minister waarschijnlijk niet tegengesproken zal worden: «Aan de nationale instanties wordt de vrijheid gelaten om de vorm en de middelen te kiezen om de richtlijn in de interne rechtsorde te incorporeren. Een richtlijn dient dus eerst in een wet omgezet te worden, vooraleer er rechtsgevolgen aan verbonden kunnen worden. Door de internationalisering komt steeds meer de situatie naar voor waarbij de wetgever b.v. de Europese richtlijn quasi in haar geheel overneemt, zonder enige wijziging.»

Het laatste citaat komt uit het, naar mijn oordeel fundamentele, boek van Kapteyn en Verloren Van Themaat: «*This brief definition of the nature and effect of this legal instrument raises questions which have given rise to differences of opinion in legal writings and which have received, so far, only signpost answers from the Court of Justice. It can hardly be denied that a limitation of competence of the Community Institutions is implied, bearing in mind that a directive is less far-reaching than a regulation*» — een verordening — «*or a decision*», een beschikking.

Hiermee tracht ik aan te tonen dat de Senaatscommissie het, naar mijn gevoel, bij het rechte eind had, wanneer zij heeft getracht door amendering los te komen van wat nogal eens het Europese «charabia» wordt genoemd. Dat zijn teksten die noch legistiek vertaalbaar noch verstaanbaar zijn voor diegenen die mogelijk geconfronteerd worden met deze bepalingen. Door de inspanningen, van onder meer de voorzitter van de commissie, werden teksten herschreven en herschikt, zodat ze verklaarbaar werden. Er werd gepoogd om deze teksten in te kaderen in de legistieke, bestaande procedure in onze binnenlandse rechtsorde.

Ik bekken dat ik mij, na vele discussies, noodgedwongen heb neergelegd bij een beslissing van de commissie en een van mijn amendementen heb ingetrokken. Ik heb er nog steeds wroeging over omdat we met betrekking tot de beslagprocedure en de sekwesterprocedure, afwijkend van wat in het Gerechtelijk

Wetboek staat, een nieuwe soort procedure hebben ingebouwd, alhoewel ze beperkt is voor de cultuuroederen en ze alleen ten behoeve is van buitenlandse geïnteresseerden, Staten of eigenaars van deze cultuuroederen. Het zou nuttig zijn geweest om bij de omzetting van de richtlijn in de Belgische rechtsorde binnen het kader van de legistieke, gekende structuren te zijn gebleven.

Aldus kunnen we blijven beantwoorden aan de doelstelling, namelijk het doel te bereiken dat de richtlijn beoogde, maar de vorm te kiezen die in onze Belgische rechtsorde past.

Ik wilde dit even onderstrepen opdat de minister aan zijn administratie, zijn medewerkers en eventuele andere bevoegden deze boodschap zou doorgeven met het oog op de toekomst. Dan zou het niet meer nodig zijn dat de Senaat, die volgens de nieuwe Grondwet ten aanzien van de bevolking moet zorgen voor bevattelijke wetteksten, telkens opnieuw moet optreden voor verordeningen die letterlijk worden vertaald in een Nederlands dat nog schabouwlijker is dan het Frans of het Engels waarin het uiteindelijke resultaat van de onderhandelingen op Europees vlak was gesteld.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister De Clerck.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Mijnheer de Voorzitter, allereerst dank ik de rapporteur voor het zeer behoorlijke werk dat verricht is en dank ik ook de leden van de commissie voor de Justitie, haar voorzitter en de heer Erdman voor de vele inspanningen die zij hebben gedaan en de vele amendementen die werden voorgelegd. Ik zal zeer kort zijn want u denk niet dat het hier de juiste plaats is om op het ontwerp zelf diep in te gaan. Ik meen dat die uitgebreid aan bod is kunnen komen in de commissie.

Ditmaal is voor het eerst de evocatieprocedure correct gebruikt en uiteraard gaat dit ontwerp nu naar de Kamer. Ik begrijp goed dat de heer Erdman zeer zalvende woorden heeft gesproken met het oog op het bekomen van enige goodwill bij de Kamer, opdat de bespreking aldaar op een rustige manier en in een positieve sfeer kan worden verder gezet. Ik zal de discussie daar volgen en de zaak verdedigen zoals ze hier is voorgebracht.

De heer Erdman heeft ten gronde gelijk als hij zegt dat bij de omzetting van de richtlijnen het resultaat telt en niet de vorm. Hij heeft eveneens gelijk als hij vindt dat we ons moeten hoeden voor extreem letterlijke en vormelijke nabootsing. Toch wil ik ook zeggen dat het dikwijls veel eenvoudiger is om de bestaande Europese terminologie te gebruiken en deze letterlijk over te nemen. Ik vermoed dat ook naderhand nog problemen zullen voortvloeien uit het relatief vrij vertalen van deze teksten want de semantiek, de leer van de juiste betekenis van de woorden, heeft vooral op juridisch vlak soms belangrijke consequenties.

De ministers van Justitie worden aldus vaak geconfronteerd met verschillende begrippen, definities en omschrijvingen. Het tot stand komen van gemeenschappelijke definities zou heel nuttig kunnen zijn voor het vlot toepassen van procedures op Europees niveau.

Ik beweer niet dat dit een cruciaal probleem is, maar het vereist wel onze aandacht. Er moet een evenwicht worden gezocht tussen het uiteindelijk correcte resultaat en het streven naar gemeenschappelijke Europese terminologie.

Het jongste voorbeeld is de discussie over «onwettige vereniging» en «conspiracy». In de verschillende landen van Europa zijn deze begrippen wel aan elkaar verwant, maar ze worden in elk land verschillend geïnterpreteerd. Europese gemeenschappelijke actie en gemeenschappelijk accuraat optreden worden vaak onmogelijk gemaakt door die verschillende interpretatie, waardoor in elk land een ander accent wordt gelegd.

Ik ben het dus met de spreker eens, maar ik vraag omzichtigheid en ik wijs op de noodzaak van eenvormige Europese begrippen en definities, die een meer accurate aanpak en acties, zoals bijvoorbeeld van de uitleveringsproblematiek, moeten toelaten.

Dit is mijn enige bedenking. Voor het overige dank ik de commissieleden voor de goede samenwerking en feliciteer ik de rapporteur voor haar uitstekend verslag. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, het is een hele eer aanwezig te mogen zijn in een vergadering waar zulke eminente juristen op een hoog peil met elkaar kunnen discussiëren.

De Voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het wetsontwerp in zijn geheel.

Wij zetten onze werkzaamheden voort vanmiddag om 14 uur.

Nous poursuivrons nos travaux cet après-midi à 14 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 11 h 45 m.*)

(*La séance est levée à 11 h 45 m.*)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 40 m.
De vergadering wordt geopend om 14 h 40 m.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

MM. Bock, pour devoirs professionnels; Coveliers, en mission à l'étranger; Foret, pour d'autres devoirs, et Urbain, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Bock, wegens ambtsplichten; Coveliers, met opdracht in het buitenland; Foret, wegens andere plichten, en Urbain, om gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

BOODSCHAPPEN

Kamer van volksvertegenwoordigers

MESSAGES

Chambre des représentants

De Voorzitter. — Bij boodschap van 28 maart 1996, ontvangen op 29 maart 1996, heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals het ter vergadering van 28 maart 1996 werd aangenomen, het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap.

Par message du 28 mars 1996, reçu le 29 mars 1996, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tel qu'il a été adopté en sa séance du 28 mars 1996, le projet de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone.

Dit wetsontwerp regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. Het werd verwezen naar de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.

Ce projet de loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution. Il a été renvoyé à la commission des Affaires institutionnelles.

Vervolgens heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers, bij boodschappen van 28 maart 1996, aan de Senaat laten weten dat zij heeft aangenomen, zoals zij haar door de Senaat werden overgezonden:

1° Het wetsontwerp betreffende de deelneming van België aan de achtste algemene verhoging der werkmiddelen van de Inter-amerikaanse Ontwikkelingsbank;

Ensuite, par messages du 28 mars 1996, la Chambre des représentants a fait connaître au Sénat qu'elle a adopté, tels qu'il lui ont été transmis par le Sénat:

1° Le projet de loi relatif à la participation de la Belgique à la quatrième augmentation générale des ressources de la Banque interaméricaine de Développement;

2° Het wetsontwerp houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Georgië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 23 juni 1993;

2° Le projet de loi portant assentiment à l'accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la république de Géorgie concernant la promotion et la protection réciproques des investissements, signé à Bruxelles le 23 juin 1993;

3° Het wetsontwerp houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Algerijnse Democratische Volksrepubliek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Algiers op 24 april 1991;

3° Le projet de loi portant assentiment à l'accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République algérienne démocratique et populaire concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Alger le 24 avril 1991;

4° Het wetsontwerp houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de socialistische republiek Vietnam inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Hanoi op 24 januari 1991;

4° Le projet de loi portant assentiment à l'accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la république socialiste du Viêt-nam concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Hanoï le 24 janvier 1991;

5° Het wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tot verbod van de ontwikkeling, de produktie, de aanleg van voorraden en het gebruik van chemische wapens en inzake de vernietiging van deze wapens, en van de drie bijlagen, gedaan te Parijs op 13 januari 1993.

5° Le projet de loi portant assentiment à la Convention sur l'interdiction de la mise au point, de la fabrication, du stockage et de l'emploi des armes chimiques et sur leur destruction, et des trois annexes, faites à Paris le 13 janvier 1993.

Tenslotte heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers, bij boodschap van 28 maart 1996, aan de Senaat laten weten dat zij heeft aangenomen en aan de koninklijke bekrachtiging zal voorleggen het ontwerp van akte van naturalisatie.

Finalement, par message du 28 mars 1996, la Chambre des représentants a fait connaître au Sénat qu'elle a adopté et qu'elle soumettra à la sanction royale, le projet d'acte de naturalisations.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Arbitragehof — Cour d'arbitrage

De Voorzitter. — Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Voorzitter van de Senaat van:

1. Het arrest nr. 23/96 uitgesproken op 27 maart 1996, in zake de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 20 mei 1994 inzake de rechtstoestanden van het militair personeel (rolnummers 795, 796 en 799);

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Président du Sénat:

1. L'arrêt n° 23/96, rendu le 27 mars 1996, en cause des recours en annulation partielle de la loi du 20 mai 1994 relative aux statuts du personnel militaire (numéros du rôle 795, 796 et 799);

2. Het arrest nr. 25/96 uitgesproken op 27 maart 1996, in zake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 34 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 6 juni 1994 tot vaststelling van de rechtspositie van de gesubsidieerde personeelsleden van het officieel gesubsidieerd onderwijs, ingesteld door C. Dieu (rolnummer 838);

2. L'arrêt n° 25/96, rendu le 27 mars 1996, en cause du recours en annulation partielle de l'article 34 du décret de la Communauté française du 6 juin 1994 fixant le statut des membres du personnel subsidie de l'enseignement officiel subventionné, introduit par C. Dieu (numéro du rôle 838);

3. Het arrest nr. 26/96 uitgesproken op 27 maart 1996, in zake het beroep tot vernietiging van artikel 90octies van het Wetboek van strafvordering, zoals ingevoegd door artikel 3 van de wet van 30 juni 1994 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer tegen het af luisteren, kennismaken en opnemen van privé-communicatie en -telecommunicatie, ingesteld door het Instituut der accountants en R. Krockaert (rolnummer 886).

3. L'arrêt n° 26/96, rendu le 27 mars 1996, en cause du recours en annulation de l'article 90octies du Code d'instruction criminelle, tel qu'il a été inséré par l'article 3 de la loi du 30 juin 1994 relative à la protection de la vie privée contre les écoutes, la prise de connaissance et l'enregistrement de communications et de télécommunications privées, introduit par l'Institut des experts comptables et R. Krockaert (numéro du rôle 886).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Europees Parlement — Parlement européen

De Voorzitter. — Bij brief van 27 maart 1996 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden:

a) Een wetgevingsresolutie over het voorstel voor een besluit van de Raad en de Commissie betreffende de sluiting van het aanvullend protocol bij de Europa-Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor atoomenergie enerzijds en de republiek Slowakije anderzijds (instemmingsprocedure);

Par lettre du 27 mars 1996, le président du Parlement européen a transmis au Sénat:

a) Une résolution législative sur la proposition de décision du Conseil et de la Commission relative à la conclusion du protocole additionnel à l'accord européen entre la Communauté européenne et la Communauté européenne de l'énergie atomique, d'une part, et la République slovaque, d'autre part (procédure d'avis conforme);

b) Een resolutie houdende advies van het Europees Parlement over de bijeenroeping van de Intergouvernementele Conferentie, evaluatie van de werkzaamheden van de reflectiegroep en vaststelling van de beleidsprioriteiten van het Europees Parlement met het oog op de Intergouvernementele Conferentie;

b) Une résolution portant avis du Parlement européen sur la convocation de la Conférence intergouvernementale, évaluation des travaux du groupe de réflexion et précision des priorités politiques du Parlement européen en vue de la Conférence intergouvernementale;

c) Een resolutie over de resultaten van de werkzaamheden van de Paritaire Vergadering ACS-EU in 1995;

c) Une résolution sur les résultats des travaux de l'Assemblée paritaire ACP-UE en 1995;

d) Een resolutie over Europol;

d) Une résolution sur Europol;

e) Een resolutie over de anti-personeelmijnen en de Internationale Conferentie van Wenen betreffende de herziening van het Verdrag inzake bepaalde conventionele wapens,

e) Une résolution sur les mines anti-personnes et la Conférence internationale de Vienne sur la révision du Protocole concernant certaines armes conventionnelles,

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 11 tot en met 15 maart 1996.

adoptées au cours de la période de session du 11 au 15 mars 1996.

— Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Affaires étrangères.

Centrale Raad voor het bedrijfsleven

Conseil central de l'économie

De Voorzitter. — Bij dienstbrief van 29 maart 1996 heeft de voorzitter van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, aan de Voorzitter van de Senaat het jaarlijkse verslag en advies betreffende de evaluatie van de concurrentiepositie van België in toepassing van de wet van 6 januari 1989 toegezonden, zoals deze tijdens de plenaire vergadering van de raad van 29 maart 1996 werden aangenomen.

Par dépêche du 29 mars 1996, le président du Conseil central de l'économie a transmis au Président du Sénat, en application de l'article 8 de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays, le rapport et l'avis annuels concernant l'évaluation de la position compétitive de la Belgique en application de la loi du 6 janvier 1989, tels qu'ils ont été adoptés, lors de la réunion plénière de ce conseil du 29 mars 1996.

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

INTERPOLITIEZONES

Bespreking van de aanbevelingen

ZONES INTERPOLICES

Discussion des recommandations

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van de aanbevelingen betreffende de interpolitiezones.

Nous abordons l'examen des recommandations concernant les zones interpolices.

De commissie heeft de volgende aanbevelingen aangenomen :

Na de verschillende bijdragen uit diverse hoeken tijdens deze hoorzittingen gehoord te hebben, is de senaatscommissie van oordeel dat zij met betrekking tot de lokale politiesamenwerking en de invoering van interpolitiezones een aantal vaststellingen kan doen, tevens enkele moeilijkheden dient aan te stippen en ook een aantal aanbevelingen kan formuleren.

1. Het verslag namens de onderzoekscommissie naar de wijze waarop de bestrijding van het banditisme en het terrorisme georganiseerd wordt, vermeldde in zijn aanbevelingen: «dat een ingrijpende reorganisatie van het politiebestedel, waarbij belangrijke verantwoordelijkheden en belangrijke geledingen van de politiediensten moeten verschoven en geheergroepeerd, stapsgewijze en in meerdere fases moet worden verwezenlijkt, waarbij wordt uitgegaan van de huidige toestand van de verschillende politiediensten».

De senaatscommissie stelt vast dat het concept van samenwerking tussen gemeentepolitie en rijkswacht in interpolitiezones een stap vormt in de uitvoering van voornoemde aanbeveling, onder andere met betrekking tot de basiscomponent van de politiezorg.

2. De senaatscommissie is echter van oordeel dat het concept van interpolitiezones op termijn slechts efficiënt zal kunnen functioneren, wanneer tegelijkertijd verder werk gemaakt wordt van de uitvoering van een andere aanbeveling van de voornoemde parlementaire onderzoekscommissie, namelijk de harmonisering van de opleiding en het statuut van de verschillende politiediensten.

3. De senaatscommissie stelt tevens vast dat de verschillen in politiecultuur tussen gemeentepolitie en rijkswacht en het niet aanwezig zijn van een consensus omtrent de finaliteit van de hervorming van het politielandschap of politiesamenwerking op het terrein en het doen functioneren van deze samenwerking in het kader van IPZ niet vergemakkelijken.

4. De senaatscommissie is van oordeel dat de bijdragen van de verschillende actoren in het lokale veiligheidsbeleid billijk gespreid moeten zijn. Daarom wenst zij dat de inbreng van de gemeentepolitie per gemeente en van de rijkswacht per IPZ uitdrukkelijk wordt vastgelegd. Wat dit laatste betreft moet dit zoveel als mogelijk op basis van objectieve criteria en geleidelijk gebeuren, rekening houdend met de bovenlokale opdracht van de rijkswacht.

Er moet onderzocht worden hoe, met betrekking tot de minimale inbreng van de rijkswacht, een aangepaste normering kan uitgewerkt worden.

5. De senaatscommissie meent dat voor de goede werking van het vijfhoeksoverleg en de nauwe samenwerking met de gerechtelijke overheden, behoudens in uitzonderlijke gevallen, de grenzen van een IPZ de grenzen van een gerechtelijk arrondissement niet mogen overschrijden.

6. Het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie naar de wijze waarop de bestrijding van het banditisme en het terrorisme wordt georganiseerd, stipte ook aan dat de politiediensten sterk met de bevolking verbonden moeten zijn zodat een grote sociale controle mogelijk is. Daarom is de senaatscommissie van oordeel dat de basispolitiezone, zowel om redenen van organisatorische efficiëntie, als om democratische redenen, geschraagd moet worden door de democratisch aangestelde gemeentelijke gezagsdragers. Daarbij staat de rol van de burgemeester centraal. Voor de goede werking van de interpolitiezones moet zijn gezag ten aanzien van de rijkswacht versterkt worden.

Hiermee wordt vastgehouden aan artikel 50 van het decreet van 14 december 1789 betreffende de samenstelling der gemeenten en artikel 3 van het decreet van 16 tot 24 augustus 1790 betreffende de rechterlijke inrichting, zoals nu weergegeven door artikel 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet: «De gemeenten hebben ook tot taak het voorzien, ten behoeve van de inwoners, in een goede politie, met name, over de zindelijkheid, de gezondheid, de veiligheid en de rust op de openbare wegen en plaatsen en in openbare gebouwen.»

6.1. De senaatscommissie meent dat de centrale positie van de burgemeester in het lokale veiligheidsbeleid maakt dat er in IPZ's die meer dan één gemeente omvatten, wat in de overgrote meerderheid van de IPZ's het geval is, specifieke werkafspraken tussen de burgemeesters onderling, wenselijk zijn. De proefprojecten moeten een licht werpen op de ideale inhoud van deze afspraken.

6.2. De senaatscommissie meent dat om de centrale positie van de burgemeester wettelijk te onderbouwen een aantal wijzigingen aan de wettelijke bepalingen ter zake nodig zijn. Deze wijzigingen moeten minimaal volgende inhoud hebben :

6.2.1. De burgemeester moet de bevoegdheid krijgen om de rijkswacht voor de uitvoering van taken van bestuurlijke politie in verband met het gemeentelijk veiligheidsbeleid, algemene en bijzondere richtlijnen te geven. De burgemeester moet tevens de mogelijkheden krijgen om de uitvoering van de afspraken gemaakt in het kader van het vijfhoeksoverleg met betrekking tot de interpolitiezones ook effectief af te dwingen. Een verruiming van het vorderingsrecht, is daartoe een noodzaak.

6.2.2. Bovendien moet de districts- of brigadecommandant toestemming van de burgemeester hebben voor initiatieven die de rijkswacht wil ontplooiën en die betrekking hebben op de basispolitiezone.

6.2.3. Tevens moet er een goede wederzijdse informatiestroom op gang gebracht worden. De administratieve overheid, de gemeentepolitie en de rijkswacht moeten elkaar de inlichtingen doorgeven die zij ontvangen in verband met de openbare orde en die aanleiding kunnen geven tot voorzorgs- of strafmaatregelen. De burgemeester, het korpshoofd van de gemeentepolitie en de commandant van het rijkswachtdistrict of -brigade wisselen met name informatie uit over de ontwikkeling van de veiligheidsproblemen in de gemeente, inclusief over aangelegenheden van gerechtelijke aard voor zover zij noodzakelijk zijn voor de uitoefening van taken van gemeentepolitie. Op verzoek van de burgemeester brengt de district- of brigadecommandant onverwijld verslag uit over de uitvoering van taken van administratieve politie op het grondgebied van de gemeente.

Après avoir entendu, au cours de ces auditions, les différentes contributions provenant de divers côtés, la commission du Sénat estime qu'en ce qui concerne la collaboration policière locale et la création des zones interpolices, elle est en mesure de faire un certain nombre de constatations, qu'elle doit aussi relever quelques difficultés et qu'elle peut également formuler un certain nombre de recommandations.

1. Le rapport fait au nom de la commission d'enquête sur la manière dont la lutte contre le banditisme et le terrorisme est organisée disait dans ses recommandations «qu'une réorganisation profonde de la police, impliquant le déplacement et le regroupement d'importantes responsabilités et d'importants éléments des services de police, doit être réalisée progressivement et en plusieurs phases, en partant de la situation actuelle des différents services de police».

La commission du Sénat constate que l'idée de faire coopérer la police communale et la gendarmerie dans des zones interpolices est une étape dans l'exécution de la recommandation précitée, entre autres en ce qui concerne la composante de base du service de police.

2. La commission du Sénat estime cependant que le concept de zones interpolices ne pourra être mis en œuvre correctement à terme que si l'on concrétise parallèlement une autre recommandation de la commission d'enquête parlementaire précitée, à savoir l'harmonisation de la formation et du statut des différents services de police.

3. La commission du Sénat constate également que les différences dans le domaine de la culture policière entre la police communale et la gendarmerie et l'absence de consensus quant à la finalité de la réforme de l'aspect policier ne facilitent pas la collaboration policière sur le terrain ni la mise en œuvre de cette collaboration dans le cadre des ZIP.

4. La commission du Sénat estime que les contributions des différents acteurs à la politique de sécurité locale doivent être réparties équitablement. C'est pour cette raison qu'elle souhaite que l'on fixe formellement l'engagement de la police communale

par commune et de la gendarmerie par ZIP. Pour ce qui est de ce dernier point, il faut que cela se réalise progressivement et sur la base de critères objectifs, compte tenu de la mission supralocale de la gendarmerie.

Il faudra examiner comment élaborer des normes appropriées, pour ce qui est de l'engagement minimal de la gendarmerie.

5. Pour que la concertation pentagonale réussisse, et en vue d'une collaboration plus étroite avec les autorités judiciaires, la commission du Sénat est d'avis que l'on ne peut assigner à une ZIP un territoire débordant celui d'un arrondissement judiciaire, sauf cas exceptionnel.

6. Le rapport de la commission d'enquête parlementaire sur la manière dont la lutte contre le banditisme et le terrorisme est organisée souligne également que les services de police doivent être proches de la population de manière à permettre un contrôle social très actif. C'est la raison pour laquelle la commission du Sénat pense que le service de police de base doit avoir le soutien des autorités communales élues démocratiquement, et ce tant pour des raisons d'efficacité organisationnelle que pour des raisons de démocratie. Dans cette optique, un rôle central est dévolu au bourgmestre. Son autorité à l'égard de la gendarmerie doit être renforcée pour assurer le bon fonctionnement des zones interpolices.

On reste ainsi dans la ligne de l'article 50 du décret du 14 décembre 1789 relatif à la constitution des municipalités et de l'article 3 du décret du 16 au 24 août 1790 sur l'organisation judiciaire, tels que reproduits à l'article 135, § 2, de la nouvelle loi communale: «Les communes ont pour mission de faire jouir les habitants des avantages d'une bonne police, notamment de la propreté, de la salubrité, de la sécurité et de la tranquillité dans les rues, lieux et édifices publics.»

6.1. La commission du Sénat estime que la position centrale du bourgmestre au sein de la politique de sécurité locale a pour conséquence qu'il faudra conclure, dans les ZIP comprenant plus d'une commune — ce qui est la grande majorité des cas — des accords de travail spécifiques entre les bourgmestres. Il serait souhaitable que les projets pilotes mettent en lumière le contenu idéal de ces accords.

6.2. La commission du Sénat est d'avis que, pour donner un fondement légal à la position centrale du bourgmestre, une série de modifications aux dispositions législatives sont nécessaires. Dans ces modifications doivent figurer au moins les dispositions suivantes:

6.2.1. Le bourgmestre doit recevoir compétence pour donner des directives générales et particulières à la gendarmerie pour l'exécution des missions de police administrative dans le cadre de la politique communale de sécurité. Le bourgmestre doit aussi avoir la possibilité d'imposer l'exécution effective des accords passés dans le cadre de la concertation pentagonale concernant les zones interpolices. Une extension du droit de réquisition est nécessaire à cet effet.

6.2.2. En outre, le commandant de district ou de la brigade sollicite l'accord du bourgmestre sur les initiatives que la gendarmerie compte prendre et qui concernent le service de police de base.

6.2.3. Il faut également veiller à ce qu'il y ait une bonne circulation d'informations de part et d'autre. Les autorités administratives, la police communale et la gendarmerie doivent se communiquer les renseignements qui leur parviennent au sujet de l'ordre public et qui peuvent donner lieu à des mesures de précaution ou de répression. Le bourgmestre, le chef de corps de la police communale et le commandant de district ou de brigade de la gendarmerie échangent des informations notamment au sujet de l'évolution des problèmes de sécurité dans la commune, y compris les matières d'ordre judiciaire dans la mesure où elles sont nécessaires à l'exercice des missions de police communale. À la demande du bourgmestre, le commandant du district ou de brigade lui fait rapport dans les plus brefs délais au sujet de l'exécution des missions de police administrative sur le territoire de la commune.

Het woord is aan de heer Caluwé, rapporteur.

De heer Caluwé (CVP), rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, de senaatscommissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden heeft de voorbije maanden verscheidene besprekingen gewijd aan de invoering van de interpolitiezones, zoals door de Regering wordt voorgesteld. Met de invoering van de interpolitiezones ondergaat het politielandschap een belangrijke wijziging. Als reflectiekamer is het onze taak om de wijze waarop dit gebeurt te evalueren en de gevolgen ervan in te schatten. Tevens waren wij van oordeel dat onze werkzaamheden niet vrijblijvend mochten zijn maar dat tot afsluiting ervan een aantal vaststellingen dienden te worden gedaan, een aantal aanbevelingen dienden te worden geformuleerd en een aantal moeilijkheden dienden te worden aangewezen.

We hebben onze werkzaamheden aangevat met een grondig gesprek met de minister van Binnenlandse Zaken over het concept van de interpolitiezones en de wijze van invoering ervan. Vervolgens hebben we hoorzittingen georganiseerd met een aantal gouverneurs, met een aantal burgemeesters, met de luitenant-generaal van de rijkswacht en met een aantal representatieve commissarissen van de gemeentepolitie.

Voor de goede orde wil ik u eerst het historisch kader schetsen waarin de invoering van deze interpolitiezones moet worden gesitueerd. Reeds jaren, zonet eeuwen, bestaan in ons land twee korpsen voor de algemene politiezorg: de gemeentepolitie en de rijkswacht. Het eerste korps staat onder het gezag van de burgemeesters, kent een gedecentraliseerde organisatievorm en wordt door de lokale overheid betaald. Het tweede korps staat onder het gezag van de minister van Binnenlandse Zaken, kent een gecentraliseerde organisatievorm en wordt door de federale overheid betaald.

Reeds in 1990 wees de zogenaamde parlementaire Bendecommissie op de onhoudbaarheid van deze toestand en op de noodzaak van een hergroepering. Met de invoering van de interpolitiezones wordt dan ook uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van de Bendecommissie. Dat is echter niet de eerste stap. Deze werd gedaan in 1990 met de zogenaamde omzendbrief 00P13, houdende algemene richtlijnen betreffende de coördinatie van het optreden van de gemeentepolitie en van de rijkswacht als bestuurlijke politie. In deze visie is de rol van de rijkswacht complementair aan die van de gemeentepolitie. De gemeentepolitie wordt prioritair ingezet voor opdrachten van lokale aard, de rijkswacht voor nationale en internationale opdrachten. In deze periode kwamen er ook tal van bovenlokale samenwerkingsverbanden tot stand tussen de gemeentelijke politiekorpsen. Deze samenwerkingsverbanden werden financieel gestimuleerd door de federale overheid.

Een volgende stap was de wet op het politieambt van 5 augustus 1992 waarin de plichten en de bevoegdheden van de politieambtenaren werden vastgelegd en het vijfhoeksoverleg werd geïntroduceerd. Door de wet van 18 juli 1992 werd de rijkswacht gedemilitariseerd.

De ministeriële omzendbrief van 6 april 1995 spreekt voor het eerst over het concept interpolitiezones. Als bijlage bij de ministeriële omzendbrief werd een reflectiedocument over de interpolitiezones en de filosofie waarop ze stoelen, verspreid. Hierin werd afgestapt van het idee dat de rijkswacht ten opzichte van de gemeentepolitie een louter complementaire taak heeft. Er werd uitdrukkelijk op gewezen dat de rijkswacht een maximaal aantal personen op straat moet inzetten in contact met en ter bescherming van de burger. De omzendbrief zelf bevatte proceduremaatregelen waarbij de interpolitiezones via een centrale stuurgroep en provinciale technische werkgroepen worden vastgelegd. Later werd bepaald dat vóór 1 maart 1996 het grondgebied moest zijn ingedeeld in interpolitiezones en dat deze indeling vóór 1 april diende te worden goedgekeurd door de betrokken gemeentebesturen.

Wij stellen inderdaad vast dat de omzendbrief van 1 maart 1996 een indeling bevat van iets meer dan 60 pct. van het grondgebied in IPZ's en dat alle betrokken gemeenteraden de beslissingen goedkeuren. De komende maanden moet verder werk worden gemaakt van de inhoudelijke invulling van de IPZ-samenwerking. Het vijfhoeksoverleg moet een veiligheidscharter opstellen dat

opnieuw door de betrokken gemeentebesturen moet worden goedgekeurd vóór 1 maart 1997. De inhoudelijke invulling wordt verder bestudeerd op basis van 20 proefprojecten.

Aan dit hele proces hebben wij een aantal besprekingen gewijd en op basis daarvan hebben we een aantal aanbevelingen kunnen formuleren om het proces verder te begeleiden. Deze aanbevelingen, die in het verslag zijn opgenomen, spreken gedeeltelijk voor zichzelf, maar ik zal ze toch snel even overlopen.

Wij zijn van mening dat de interpolitiezones een stap zijn in het hervormingsproces dat voortvloeit uit de aanbevelingen van de zogenaamde Bendecommissie, zoals we reeds hebben vermeld. Om deze hervorming op het terrein ook efficiënt te laten functioneren, moet er tegelijkertijd werk worden gemaakt van de uitvoering van een andere aanbeveling van deze onderzoekscommissie, namelijk de harmonisering van de opleiding en het statuut van de verschillende politiediensten. De interpolitiezones komen er in de praktijk immers op neer dat verschillende politiediensten naast elkaar en gedeeltelijk in teamverband politiewerk verrichten. Het zal met andere woorden vaak gebeuren dat politieagenten en rijkswachters samen in actie komen en hetzelfde werk doen. Dat zorgt voor grote problemen indien men een verschillend salaris en statuut heeft, indien weekend- en nachtwerk op een verschillende manier worden vergoed en indien ook het tuchtreglement verschilt. Bovendien is samenwerken gemakkelijker wanneer dezelfde opleiding werd gevolgd en men bij wijze van spreken naast elkaar op de schoolbanken heeft gezeten. Samenwerking tussen de politiediensten onderling zal ook gemakkelijker verlopen wanneer men van de ene politiedienst naar de andere kan overstappen.

Al deze punten zijn terug te vinden in de aanbevelingen van de Bendecommissie op het vlak van een harmonisering van het statuut en de opleiding. Wij dringen erop aan dat daarvan tegelijkertijd werk wordt gemaakt. Wij stellen immers ook vast dat het verschil in politiecultuur dat voor een deel voortspuit uit de geslotenheid van beide diensten, de samenwerking op het terrein niet vergemakkelijkt en de werking van de IPZ's gedeeltelijk kan hypothekeren.

Dit laatste vloeit ook voort uit het feit dat er nog steeds geen overeenstemming is bereikt over het uiteindelijke doel van de hervorming van de politiediensten. Dit gebrek aan consensus zorgt op het terrein voor achterdocht bij de verschillende diensten en pogingen om zoveel mogelijk het terrein te bezetten en de andere dienst in de wielen te rijden. Indien er zekerheid zou bestaan over de toekomst en het einddoel, zouden heel wat spanningen tussen de verschillende diensten wegvallen.

De senaatscommissie is tevens van oordeel dat de inbreng van de verschillende actoren in het lokale veiligheidsbeleid billijk verdeeld moet zijn. Wij wensen dat de gemeentepolitie overall een voldoende inspanning doet, zodat zij een sterke drager blijft van het lokale veiligheidsbeleid. Tegelijkertijd wensen wij ook dat de inbreng van de rijkswacht over het hele grondgebied billijk gespreid wordt en gebaseerd is op objectieve criteria. Dit zal uiteraard geen eenvoudige opdracht zijn. Gemeenten die hun best doen op het vlak van de gemeentepolitie mogen niet worden gediscrimineerd door minder hulp te krijgen van de rijkswacht.

Tenslotte wil ik nog de aandacht vestigen op aanbeveling 5 waarin wordt bepaald dat een interpolitiezone de grenzen van het gerechtelijk arrondissement niet mag overschrijden.

Mijnheer de Voorzitter, aanbeveling 6 zal worden voorgesteld door mevrouw Lizin. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Lizin, rapporteuse.

Mme Lizin (PS), rapporteuse. — Monsieur le Président, chers collègues, notre corapporteur a déjà eu l'occasion de vous expliquer l'importance de ce rapport.

Le rapport de la Commission d'enquête sur le grand banditisme et le terrorisme avait mis en évidence la nécessité d'une modernisation des services de police en Belgique. Nous avions conclu à l'utilité d'une réforme qui toucherait non seulement les corps concernés et les autorités responsables mais aussi les mentalités. Il s'agissait de la philosophie même d'un véritable service public que constitue l'exercice de la police de base. Le maintien de l'ordre

constitue en effet le but premier d'une politique de sécurité bien comprise. Nous savons que cet objectif ne doit pas seulement s'entendre dans un sens répressif.

Dans le cadre de ses nouvelles attributions, le Sénat, sous la houlette du président de la commission de l'Intérieur, se devait d'entreprendre un travail de fond qui mette en lumière certaines exigences d'une politique moderne de sécurité. L'initiative que nous avons prise s'inscrit dans cette logique.

Le sentiment de sécurité concerne les individus dans l'exercice de leurs droits politiques, de leur citoyenneté, car une société qui n'organise pas la sécurité de manière collective ne mérite pas vraiment le nom de société. De plus, la sécurité, lorsqu'elle est efficacement garantie, renforce la confiance des citoyens dans les institutions et leurs représentants. Elle est donc un facteur important d'intégration sociale et politique.

Il était normal que le Sénat s'intéresse à un sujet contenu dans la déclaration gouvernementale. Ce domaine des rapports existant entre le citoyen et l'autorité est suffisamment sensible pour susciter la réflexion des parlementaires. À travers l'actualité, nous avons en outre souvent l'occasion de mesurer l'importance de ces relations entre la police, les polices communales et la gendarmerie.

Il n'est pas inutile de jeter un regard en arrière ainsi que l'a fait un des spécialistes que nous avons entendus en commission.

Avant la fusion des communes, la police communale assurait une présence policière adaptée aux réalités du monde de l'époque, alors que le personnel des brigades de gendarmerie locales exerçait une mission de surveillance et d'intervention.

Dans les villes, la sécurité était prise en charge par la police urbaine. Le concept de policier de quartier s'est développé depuis une quinzaine d'années, en milieu urbain. À l'époque, l'effectif de la gendarmerie au niveau local était inversement proportionnel à celui de la police communale.

La fusion des communes a favorisé la création spontanée d'une multitude de petits corps de police urbains. La loi sur la police communale de février 1986, qui venait combler un vide légal, a aussi et surtout eu pour conséquence d'affaiblir la police communale en officialisant l'existence d'une structure urbaine ou rurale avec des missions et des compétences identiques, sans vraiment tenir compte des moyens disponibles.

Rappelons encore les tueries du Brabant wallon et le drame de Heysel, qui ont marqué la première moitié des années 80 et qui ont mis en évidence le dysfonctionnement des services de police. En 1990, les conclusions du rapport d'audit déposé devant la commission d'enquête parlementaire ont été à l'origine d'une série de réformes en profondeur des services de police, du moins de ceux relevant de la sphère de compétences du ministre de l'Intérieur. Elles ont également donné lieu à des réformes financières et structurelles sans précédent dans l'histoire politique du pays. On retiendra notamment une certaine revalorisation de la police communale ainsi que la démilitarisation et la réorganisation de la gendarmerie.

Une dynamique a donc été amorcée, mais de nombreux éléments restent à clarifier.

La démilitarisation de la gendarmerie et la réorientation partielle de ses missions vers le niveau local ont engendré la présence, sur le même terrain, de deux corps chargés en partie de la même mission. Le premier a une organisation et un financement décentralisés et se trouve sous une autorité locale qui reste responsable. Le second a une structure centralisée, est financé par le pouvoir central, est placé sous l'autorité du ministre de l'Intérieur et compte finalement trop peu d'effectifs pour pouvoir accomplir pleinement sa mission si la police communale n'en assume pas une partie. La question de l'équilibre est donc fort délicate.

La mise en place des zones interpolices a suscité de nombreuses interrogations dans les communes, particulièrement en ce qui concerne les pouvoirs que le bourgmestre s'y verra conférer à l'égard des services de police et, singulièrement, à l'égard de la gendarmerie.

La commune est l'institution la plus proche du citoyen; elle constitue le lieu le plus approprié pour une politique de sécurité axée davantage sur la prévention.

Quant à la police, nous l'avons dit, elle est une composante de la politique globale de sécurité, et les grandes lignes de l'organisation policière doivent donc correspondre aux grandes lignes de cette politique de sécurité. Le « problème policier » en soi ne peut être résolu sans une vision globale du problème de la sécurité. Il faut se garder de proposer tel ou tel modèle sans le replacer dans le contexte où il doit se situer.

Il faut donc commencer par déterminer quels sont les problèmes auxquels la société veut répondre et quels services la police doit proposer dans un tel cadre. Ce n'est qu'ensuite que l'on pourra déterminer quelles sont les nécessités, comparer celles-ci avec ce qui est disponible et en tirer les conclusions en matière d'organisation.

La mise en place des zones interpolices répond notamment au processus de mutation que vivent depuis quelques années les corps de police et particulièrement la gendarmerie.

Elle répond aussi aux exigences de prévention et de proximité qui constituent des éléments de plus en plus essentiels d'une politique globale de sécurité au niveau communal.

Une police spécialisée, ou une police qui s'occuperait de missions spécialisées sans pouvoir s'appuyer sur la police de base quand cela est nécessaire, serait condamnée à œuvrer dans le vide et se couperait des réalités de la vie sociale.

On voit que les éléments de réflexion ne manquaient pas.

Le rapport dont nous discutons aujourd'hui ne constitue pas seulement le fruit d'un échange de vues entre parlementaires en commission. Nous avons reçu les responsables de la gendarmerie, les responsables syndicaux de la fédération des commissaires de police et des commissaires de police adjoints ainsi que des bourgmestres mandatés par l'Union des villes et communes. Par conséquent, nous avons pu prendre connaissance d'un large éventail d'opinions relatives à ce point particulier concernant les rapports police-gendarmerie. Cependant, pour dresser un tableau complet de la réforme des polices, il conviendra d'examiner également — d'autant qu'elles sont abordées en réunions pentagonales — les relations police judiciaire-gendarmerie.

Le Sénat se doit de s'intéresser à cette question, très sensible et très importante, des rapports entre le citoyen et l'autorité de base.

L'exigence de proximité que nous évoquons doit d'ailleurs, nécessairement, rester présente à l'esprit de tous ceux que préoccupe une meilleure organisation des services de police.

Les pouvoirs locaux existaient dès avant la naissance de la Belgique. La première fonction que l'on a organisée au Moyen âge dans les villes est d'ailleurs celle de la police. Comme bourgmestre de Huy, je rappelle avec plaisir que la première charte des libertés fut établie dans cette ville en 1066; elle concernait les fonctions de police et de justice. Jamais, dès lors, on ne privera une ville de sa fonction de police.

Ces antécédents doivent rester à l'esprit des responsables politiques de nos sociétés modernes.

La gendarmerie devra également intégrer dans sa structure, ses principes de fonctionnement et sa mentalité, l'idée que ses autorités ne seront plus linéaires, contrairement à ce qui était la règle dans le passé. La structure démocratique du pays n'est pas non plus linéaire. Le rôle et l'autorité des villes et des communes constituent un aspect fondamental de notre système démocratique.

L'autorité, dans une démocratie, n'est justifiable que si elle est contrôlable.

L'étude à laquelle s'est livré le Sénat et les recommandations qu'il a formulées s'inscrivent dans cette démarche de contrôle démocratique de l'autorité. Les recommandations formulées ont été discutées en profondeur et avec sérénité, en accord avec le ministre. Elles visent, d'une part, à éclairer et guider le Gouvernement dans le processus qui doit mener au renforcement du service de police de base, dans ses dimensions démocratiques de prévention et de proximité. Elles visent, d'autre part, à affirmer l'importance que revêtent les zones interpolices dans les aspects qualitatifs de ce service de police, sous la responsabilité de l'autorité communale.

Un premier point important ressort des recommandations: nous considérons les zones interpolices comme une bonne initiative mais il est nécessaire de rappeler, d'emblée, que le bourgmes-

tre est la clef de voûte du système policier dans sa commune et qu'il possède la compétence en ce qui concerne les services de police et la définition des objectifs de sécurité locale. Un certain nombre de changements législatifs s'imposent donc. Nous avons établi une liste des lois qui nous paraissent devoir être modifiées: la loi sur la gendarmerie, la nouvelle loi sur la police communale et peut-être l'une ou l'autre loi directement liée.

Réaffirmer le principe de l'autorité du bourgmestre sur l'ensemble des objectifs de police revient aussi à affirmer son autorité sur la gendarmerie, à accroître son pouvoir de réquisition, mais non de façon absolue ou systématique. En d'autres termes, il doit disposer d'un droit accru à la réquisition pour tout ce qui relève des objectifs de la charte de sécurité ou de la politique locale de sécurité.

Réaffirmer le principe de l'autorité du bourgmestre revient également à faire en sorte — il s'agit aussi d'un élément important et neuf — qu'il ait accès aux informations de police judiciaire lorsque cela se révèle nécessaire pour l'exercice correct de sa fonction de sécurité dans la ville.

Par rapport à la gendarmerie, nous souhaitons que toute initiative prise par celle-ci dans une zone interpolice fasse l'objet d'une information préalable et systématique vis-à-vis du ou des bourgmestre(s) concerné(s).

Le bourgmestre reste donc le principal garant de la sécurité du citoyen. Les recommandations affirment que ses pouvoirs devront rapidement faire l'objet d'un renforcement.

Les délais prévus par le ministre de l'Intérieur doivent bien entendu être pris en considération. Chaque conseil communal devrait avoir délibéré des zones interpolices d'ici à la fin du mois de mars. Cela signifie qu'en théorie, les responsables des villes et communes devraient déjà s'être posé la question, mais les modifications législatives ne sont pas encore connues de façon précise. Le Sénat fait donc œuvre de pionnier en la matière. Il peut déjà, à tout le moins, rassurer les bourgmestres quant à l'évolution de cette législation.

En guise de conclusion, je rappelle — nous espérons que M. Peeters sera notre interprète auprès de M. Vande Lanotte — que les recommandations constituent à nos yeux un bon cadre, complet et répondant à nos souhaits. En effet, ces recommandations vont loin et empruntent la bonne voie en termes de démocratie. Encore faut-il toutefois que leur mise en pratique par voie législative corresponde bien à ce cadre et à ces grandes ouvertures. Il convient d'agir rapidement car les bourgmestres et les chefs de corps de police sont tous confrontés à une période d'incertitude.

Les expériences pilotes viennent de commencer. Nous attendons toujours que soit confirmé le principe même de la charte de sécurité. Dès que les propositions législatives seront déposées, nous vérifierons si elles correspondent bien aux recommandations du Sénat.

En tout cas, il est important de rappeler que cette décision constitue un des premiers pas vers un tout nouveau profil des polices et la reconquête du besoin de sécurité qu'éprouve le citoyen. Nous sommes heureux que le Sénat ait apporté une première pierre à l'édifice. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Leduc.

M. Mahoux, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

Mevrouw Leduc (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, iedereen die zich met het politiegebeuren in het land inlaat, zal akkoord gaan dat het naast mekaar bestaan van drie korpsen — de gerechtelijke politie, de rijkswacht en de gemeentelijke politie — die ieder afzonderlijk een eigen en volwaardige rol spelen, neerkomt op een enorme verspilling van geld, materiaal en personeel en dat dit desalniettemin de korpsen niet helpt in het efficiënt opvoeren van hun veiligheidstaken. De conclusie is dat het huidige systeem geen garantie biedt, noch voor de democratie noch voor de individuele burger. De burger kijkt met wantrouwen neer op de, zij het soms fel overdreven, rivaliteit tussen de korpsen. De politiemensen van hun kant staan argwanend tegenover de politici die zich over deze problematiek buigen.

De constructie van de interpolitiezones, waardoor samenwerking tussen rijkswacht en politie opgelegd wordt, heeft alvast de verdienste dit probleem onder ogen te nemen en een heroriëntering van de politiediensten na te streven.

Sedert kort ontdekt de burger dat de rijkswacht zich op het klassieke terrein van de lokale politie waagt en met een soort charme-operatie buurtpolitietaken op zich neemt en eerstelijns-politiezorg verzorgt. Wanneer verschillende politiediensten dezelfde taken verrichten in plaats van, zoals vroeger, complementair te werken, geeft dit natuurlijk aanleiding tot verwarring. Dit is in de nieuwe benadering zeker ook het geval. Wij kunnen daarvan vele betreuenswaardige voorbeelden uit de praktijk geven.

De eerste-lijnszorg blijft volgens ons in eerste instantie een zaak van de lokale politie, onder de verantwoordelijkheid van de burgemeester. De standpunten van de VLD zijn gekend. Zij blijft voorstander van een nieuwe politiestructuur waarin één korps per gerechtelijk arrondissement instaat voor de politiezorg en waarin de bestuurlijke controle wordt uitgeoefend door een college van burgemeesters. De burgemeester zal dan de volheid van bevoegdheid behouden voor alles wat de openbare orde en de veiligheid betreft. Hij zou dan kunnen beschikken over leden van een eenheidskorps die in zijn gemeente aanwezig zijn. In de huidige stand van zaken onderschrijven wij die uit de positieve elementen van het IPZ-initiatief voortvloeiende. Meer in het bijzonder gaat het over de filosofie van de gemeenschaps-politiezorg, de lokale verankering, de schaalvergroting en de verplichte samenwerking.

Wij kunnen deze doelstellingen wel positief benaderen, maar wij stellen dan weer heel wat vragen bij de concretisering daarvan, aangezien die alvast door een aantal feitelijkheden gehypothekeerd wordt.

In aanbeveling twee wordt gepleit voor een harmonisering van de opleiding en van het statuut van de verschillende politiediensten. Bij de commissiebespreking hebben wij gepleit voor een gelijkenschakeling van de diverse statuten, waarmee wij dan zowel het sociaal, het administratief, het syndicaal als — *last but not least* — het geldelijk statuut bedoelen. Vooral dit laatste is een *conditio sine qua non* voor een efficiënte samenwerking. Als twee leden van verschillende korpsen in eenzelfde werksituatie dezelfde prestaties verrichten, eventueel zelfs extraprestaties tijdens week-ends, dan moeten zij ook op eenzelfde manier worden verloned.

Ik dacht toch dat wij stonden achter de leuze «gelijk loon voor gelijk werk». De jongste weken hebben wij echter vastgesteld dat tijdens de staking van de geldkoeriers rijkswacht en politie tijdens het weekeinde samen geld hebben opgehaald in de grootwarenhuizen. Deze operatie heeft twaalf miljoen extra gekost. Ik heb minister Vande Lanotte er tijdens een vorige gelegenheid al op gewezen dat deze twee korpsen, die nochtans identiek dezelfde taken uitvoerden, niet op dezelfde wijze werden betaald. De minister ontkende mijn cijfers, maar nieuw onderzoek heeft nogmaals uitgewezen dat de rijkswacht tijdens dat weekeinde tot tien- à vijftienduizend frank meer verdiende dan de politie. De politieagenten kunnen weliswaar hun overuren recupereren, maar dat zal weer nieuwe problemen creëren, want dan zal er niet voldoende tijd overblijven om het normale werk met name de eerstelijnszorg in de gemeenten te verzorgen. Een gelijkenschakeling van de statuten is dus onontbeerlijk. Om efficiënt en correct te werken, moet zeker het geldelijk statuut hetzelfde zijn. Wij begrijpen natuurlijk dat dit niet van vandaag op morgen kan gebeuren en dat dit extra geld zal kosten.

Wij hebben ook vragen over de te maken afspraken tussen rijkswacht en politie. Dergelijke afspraken blijken, zeker voor de rijkswacht, op lokaal vlak onmogelijk te kunnen worden gerealiseerd zonder het akkoord van een hoger echelon. In Limburg is er overleg tussen politie en rijkswacht. Op provinciaal niveau bereikte men een overeenkomst, maar de rijkswacht moet eerst het akkoord krijgen van een hogere instantie alvorens er een definitief akkoord kan worden uitgewerkt. Al deze zaken belemmeren een goede werking. Wij moeten, op een gelijk echelon, efficiënte afspraken kunnen maken die de werking niet hypotheke-

ren. Wij moeten zorgen voor een goede terreinafbakening. De verdeling van de eerstelijns-politiezorg over twee verschillende politiediensten waarvan de ene een lokale en de andere een federale gezagsstructuur heeft, lijkt ons dus niet zo evident.

Deze IPZ-constructie is volgens ons dus een leeg omhulsel dat wel een aantal mogelijkheden bevat, maar waarvan de invulling vooral zal afhangen van de goede wil van de betrokkenen. Volgens ons is dat onvoldoende. De hamvraag is of het eindproduct de burger ten goede zal komen. De dualistische structuur van de IPZ is daar geen waarborg voor. De VLD is er des te meer van overtuigd dat er op termijn moet worden gestreefd naar een eenheids-politie. Wij zullen ons bijgevolg onthouden bij de stemming.

M. le Président. — La parole est à Mme Cornet d'Elzjus.

Mme Cornet d'Elzjus (PRL-FDF). — Monsieur le Président, le Sénat est heureux d'avoir eu la primeur de cette discussion sur la problématique des ZIP. Ce fut l'occasion d'échanger les points de vue de chaque province.

Créer les ZIP pourrait devenir une révolution: policiers et gendarmes devraient travailler ensemble pour couvrir plusieurs zones dans chaque province afin d'offrir au citoyen un service opérationnel vingt-quatre heures sur vingt-quatre.

En fait, une première phase a été mise en chantier sous la direction des gouverneurs de provinces. Un groupe de travail a été constitué, rassemblant les commissaires d'arrondissement, des représentants de la gendarmerie, de la police communale et de la police judiciaire.

Il fallait répartir les différentes communes d'une province en zones, en veillant à ce qu'aucune zone ne chevauche deux arrondissements judiciaires et à ce que les distances restent raisonnables pour qu'une intervention policière ne doive jamais se faire attendre plus de vingt minutes.

La phase suivante est l'évaluation à l'échelon local de ces propositions provinciales. C'est, finalement, le ministre qui établit définitivement les ZIP en acceptant ou non la proposition des gouverneurs.

La commission du Sénat a entendu de nombreuses personnes directement intéressées, des figures de proue des corps de police et de gendarmerie, ainsi que des gouverneurs. Un rapport a été établi et des recommandations ont été formulées par les rapporteurs.

Mon groupe a toutefois été étonné de la manière dont ces recommandations ont été insérées dans le rapport de la commission alors qu'aucune discussion générale n'avait eu lieu à leur sujet au départ.

Toutefois, cette initiative a finalement permis d'établir un véritable débat. C'était l'occasion, pour le Sénat, de jouer son rôle de chambre de réflexion.

Le rôle du bourgmestre sera, évidemment, très important. Aura-t-il plus de pouvoir sur la gendarmerie? Dans la pratique, ce n'est pas certain. Il est très difficile de changer les mentalités.

Les ZIP ne vont-elles pas faire double emploi sur le terrain? Il faudra que les rôles de la police et de la gendarmerie soient bien établis.

Toutes ces questions restent encore sans réponse. Il y a actuellement trop de flou en termes réels de pouvoir de décision et de sanction.

Qu'en sera-t-il également de la problématique de la police judiciaire qui échappe aux règles des ZIP? La collaboration dans la pratique est très difficile.

À la concertation pentagonale aussi, il y a des blocages inadmissibles de la part de la police judiciaire, cette dernière n'ayant pas le réflexe d'une police dans l'entité. La police judiciaire dépendant du procureur du Roi, des problèmes risquent de subsister.

Il faut, toutefois, se dire qu'étant donné l'augmentation des vols, de la criminalité, de l'insécurité en général, une meilleure collaboration entre les forces de police et de gendarmerie vingt-quatre heures sur vingt-quatre se révèle utile.

Chaque province a, bien sûr, ses problèmes spécifiques suivant sa position géographique. Toutes les communes ne sont pas nécessairement d'accord de faire partie d'une ZIP. Permettez-moi de citer l'exemple de ma commune, Ciney, dans l'arrondissement judiciaire de Dinant.

Ciney est proposée comme zone-pilote regroupant trois autres communes: Hamois, Havelange et Somme-Leuze. Cette dernière ne s'est pas encore prononcée car elle appréhende de perdre son autonomie, craint pour ses finances et estime qu'une surveillance vingt-quatre heures sur vingt-quatre n'est pas nécessaire. La ZIP de Ciney compterait un effectif de 43 gendarmes et 34 policiers, soit 77 agents dont 65 seraient opérationnels. Il est bien évident que l'opération s'avère intéressante étant donné l'offre d'une garantie de subsidiarité de cinq millions. Mais au-delà de cette offre, une surveillance continue est nécessaire de la part des forces de l'ordre.

Quant à la recommandation, elle est très importante car elle prévoit un minimum d'efforts de la part de la gendarmerie.

Il est indispensable que la contribution des différents acteurs de la politique de sécurité locale soit répartie équitablement. Jusqu'à présent, cette question reste assez floue.

Par ailleurs, il y a un deuxième point sur lequel on ne peut être d'accord, c'est la différence existant entre le statut du policier et du gendarme. Tant que la loi sur la gendarmerie ne sera pas revue, il sera difficile que police et gendarmerie travaillent en symbiose.

Je reprends l'exemple donné par un collègue se référant à l'actualité, à savoir le recours massif à la police et à la gendarmerie pendant les week-ends, à la suite de la grève des transporteurs de fonds. Dans ce cas, les heures supplémentaires de la gendarmerie ont été rétribuées à raison de 145 p.c., soit, pour les officiers, entre 10 000 et 15 000 francs nets. Les officiers de police, par contre, ont dû se contenter de leur traitement normal. De telles situations suscitent des rancœurs.

Un troisième élément doit également être relevé. Il s'agit du point 6.2.1 de la recommandation. Je vois difficilement la gendarmerie recevoir des directives de la part du bourgmestre. Il convient à ce sujet de prôner au maximum la concertation.

Quatrième point sur lequel nous nous interrogeons: l'incertitude quant au coût des ZIP pour les communes rurales.

L'incidence budgétaire sera plus importante pour les petits corps de police que pour les grands.

En conclusion, je rappellerai que la création de ces ZIP doit s'accompagner d'une réelle revalorisation du traitement des policiers et des gendarmes, ainsi que d'une réelle harmonisation de leurs conditions de travail.

Il sera indispensable de moderniser le matériel et les équipements utilisés. Il faudra également veiller à une informatisation et une documentation correctes de chacun de ces services.

Mon parti a toujours voulu assurer la pluralité et l'efficacité des services de police: gendarmerie chargée du maintien de l'ordre, police communale plus proche du citoyen et création d'une véritable police criminelle intégrant les services de la police judiciaire et ceux de la gendarmerie affectés à des tâches judiciaires, ce service étant soumis aux autorités judiciaires.

Les ZIP devraient être l'occasion d'augmenter la présence d'agents de quartier qui, par définition, habitent le quartier, surtout dans les communes où la criminalité est particulièrement forte, afin de mieux organiser la prévention par la connaissance du terrain.

Parce que de nombreux points d'interrogation subsistent et, surtout, parce qu'il estime préférable d'attendre les évaluations qui auront lieu dans les différentes zones pilotes avant de se prononcer définitivement sur ce qu'il y a lieu de faire ou ne pas faire, mon groupe s'abstiendra.

M. le Président. — La parole est à M. Mouton.

M. Mouton (PS). — Monsieur le Président, je tiens avant toute chose à féliciter les deux rapporteurs pour la qualité, la précision et la concision de leur rapport. Je veux ensuite exprimer ma satis-

faction et celle du groupe socialiste à la suite de l'adoption par la commission de l'Intérieur des recommandations relatives aux zones interpolices.

Cette problématique, nous en sommes tous bien conscients, est particulièrement délicate puisqu'elle touche aux matières sensibles de sécurité, mais aussi à l'autonomie communale.

Avec les zones interpolices, nous nous apprêtons à mettre en place un paysage policier nouveau. Le Parti socialiste s'est toujours prononcé sans équivoque contre la fusion des polices et pour une coopération renforcée des polices existantes.

Nous nous inscrivons ainsi dans l'esprit du rapport de la commission d'enquête sur la manière dont la lutte contre le banditisme et le terrorisme est organisée.

Je suis satisfait de constater que le dossier évolue en ce sens et que cette coopération nouvelle tend à s'inscrire autour du bourgmestre. En effet, je suis convaincu que la commune est et reste le lieu privilégié d'une approche de la sécurité basée sur une meilleure coordination de la prévention au sens large et des missions de police. La commune est aussi le lieu de pouvoir le plus proche du citoyen et des réalités de terrain.

Au niveau des modifications de la législation, il convient, selon moi, de consacrer le bourgmestre comme autorité en matière de police administrative. Je pense d'ailleurs que le travail législatif qui se prépare devrait inclure une meilleure définition des rapports du bourgmestre non seulement avec la gendarmerie mais aussi avec sa police communale.

Je n'oublie pas non plus les parquets, considérant qu'il faut redéfinir clairement le degré de priorité dont bénéficie le bourgmestre par rapport aux demandes émises par les parquets auprès de sa police.

Pour ce qui concerne les rapports entre bourgmestre et gendarmerie dans le cadre des zones interpolices et de leur Charte de sécurité, je voudrais faire une seule constatation: donner au bourgmestre un pouvoir à l'égard de la gendarmerie, quel que soit le terme employé — «réquisition élargie», directive, instruction — c'est bien, mais c'est insuffisant. Il faut impérativement assortir ce système d'une possibilité, directe ou indirecte, de sanction, faute de quoi le rôle et les prérogatives du bourgmestre resteront trop souvent lettre morte. Telle est ma conviction profonde.

Mon groupe veillera, monsieur le ministre, à ce que cette question, qu'il considère comme essentielle, trouve une solution satisfaisante lors de l'adoption de la loi organisant ce système.

Il est un autre point sur lequel je voudrais à nouveau insister: nous sommes opposés à l'inscription de nouvelles normes policières minimales qualitatives et quantitatives pour les communes. De telles normes existent déjà et je tiens à mettre en garde contre une multiplication des systèmes. Je reconnais que le nouveau libellé de la recommandation numéro 4 traduit mieux notre sensibilité à ce sujet et m'en réjouis. Les conséquences, tant en termes budgétaires qu'en termes d'autonomie communale, pourraient être regrettables. Des effets pervers sont possibles, en ce sens que certaines communes, ayant un niveau d'encadrement policier important, pourraient se voir signifier par la tutelle qu'elles «vivent au-dessus de leurs moyens», parce qu'elles se situent au-delà des normes nouvelles! Il s'agit donc d'une arme à double tranchant.

Un mot d'ailleurs du pouvoir de tutelle, pour souhaiter qu'il soit étroitement associé à la mise en place des zones interpolices, ce qui n'est pas le cas aujourd'hui.

Nous ne voudrions pas que les communes deviennent les victimes d'un conflit entre le fédéral et les Régions. En réponse à une récente interpellation au Parlement wallon à ce sujet, le ministre Anselme répondait ceci: «À ce jour, les Gouvernements régionaux n'ont reçu aucune information officielle du ministre fédéral quant à la préparation des ZIP. J'ai appris par la presse que des bourgmestres avaient déjà signé des accords avec le ministre fédéral. J'ai demandé au ministre fédéral de réunir une conférence interministérielle de l'Intérieur.»

Quid de la délimitation territoriale des zones interpolices? Je tiens ici à plaider comme je l'ai fait en commission pour une certaine souplesse en la matière. Une référence stricte aux limites administratives ou judiciaires existantes pourrait effectivement avoir des effets pervers.

Je crois qu'il faut avant tout veiller à faire travailler ensemble des communes et des autorités qui désirent réellement ce type de collaboration. C'est une question d'autonomie communale et c'est aussi une simple question de bon sens. À cet égard, je suis heureux de constater que la version finale des recommandations soumises à notre assemblée va dans ce sens.

Plus généralement, dans le cadre des zones interpolices, je plaide pour une continuation des initiatives interpolices déjà existantes. Il faut continuer à exploiter les synergies actuelles et je tiens à remercier personnellement le ministre de l'Intérieur d'avoir accepté mon amendement et d'avoir ainsi permis, dans des situations exceptionnelles, la mise en place de zones interpolices regroupant des communes ne dépendant pas nécessairement d'un même arrondissement judiciaire.

Je conclus en réaffirmant que la sécurité de nos concitoyens est une des missions essentielles des bourgmestres. Nous devons donc mieux la garantir. Je suis de ceux qui considèrent que les interpolices constituent un moyen efficace de la renforcer. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pinoie.

De heer Pinoie (SP). — Mijnheer de Voorzitter, op grond van de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie inzake bestrijding van banditisme en terrorisme nam de Regering belangrijke wettelijke initiatieven met het oog op een vernieuwd politiebeleid. Zij kaderden in een uitgebreid programma voor de openbare ordehandhaving, de veiligheid van de burgers en de bestrijding van de misdadigheid. Ik herinner hierbij onder andere aan de wet op het politieambt, de wet inzake de overheveling van de rijkswacht, de wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet, meer in het bijzonder wat de tuchtregeling betreft, en de wetswijziging betreffende het statuut van het personeel van het actief kader van het operationeel korps van de rijkswacht.

In het licht van de bespreking van vandaag lijkt het mij gepast te verwijzen naar de omzendbrief van 26 april 1990 houdende de algemene richtlijnen betreffende de coördinatie van het optreden van gemeentepolitie en rijkswacht in het kader van de bestuurlijke politie. Met deze circulaire werd gepoogd om, rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden, de gemeentelijke politie en de rijkswacht beter te profileren als twee complementaire politiediensten. Er werd aangedrongen op het afsluiten van protocolakkoorden op lokaal niveau tussen rijkswacht en gemeentepolitie om bepaalde afspraken formeel te regelen en tot een optimale samenwerking te komen.

Te dien einde organiseerde de wet op het politieambt de inrichting van het lokale en provinciale vijfhoeksoverleg. Deze constructies waren een stap in de goede richting om tegemoet te komen aan de zorg voor een veilige samenleving, zoals uiteengezet in de beleidsnota van de minister van Binnenlandse Zaken voor de opmaak van de begroting 1996. Inderdaad, als vertrekpunt dient te worden uitgegaan van een sterke lokale verankering van de politiezorg. Ik citeer uit de beleidsnota: «De spilentiteit op lokaal vlak is de gemeente en een belangrijke spilfiguur inzake het lokale veiligheidsbeleid is de burgemeester.»

Na een eerste fase, namelijk deze van de samenwerkingsakkoorden tussen gemeentepolitiediensten om een 24-uren-permanentie te verzekeren, komt er in een tweede fase een verruiming van het uitgangspunt, namelijk een volwaardige politiezorg. Om de lokale basispolitiezorg ten volle te realiseren, heeft de Regering ervoor gekozen om, in samenspraak en met de goedkeuring van de plaatselijke overheden en gemeenteraden, het grondgebied in te delen in interpolitiezones.

Het is duidelijk dat het vijfhoeksoverleg zeer grondig zal moeten ingaan op de veiligheidssituatie binnen de IPZ, dat reeds gevoerde acties worden geëvalueerd en dat nieuwe prioriteiten worden bepaald. De besluiten daaromtrent dienen te worden vastgelegd in het veiligheidscharter. In dit opzicht moet de rol van de burgemeester worden versterkt.

Ten einde meer klaarheid te verwerven aangaan de enkele fenomenen die de samenwerking tussen gemeentepolitie en rijkswacht zouden kunnen bemoeilijken, richtte de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden een verzoek

om informatie tot de bevoegde minister. Tevens werden hoorzittingen georganiseerd waarop respectievelijk gouverneurs, de opperbevelhebber van de rijkswacht, afgevaardigden van de koninklijke federatie van commissarissen, een lid van de vaste commissie voor de gemeentepolitie en burgemeesters hun visie in verband met de werking van de interpolitiezones kenbaar maakten. Uit deze hoorzittingen blijkt dat het principe van interpolitiezones, met de daaraan gekoppelde doelstellingen, vrijwel algemeen aanvaard wordt en dat de wil bestaat zowel aan de kant van de gemeentepolitie, als van de rijkswacht om het project van de IPZ's te doen slagen.

Ik citeer enkele uitspraken.

Generaal De Ridder verklaart: «De geesten zijn op dit ogenblik niet rijp voor een grote fusieoperatie. Dat neemt niet weg dat men in het kader van de interpolitiezones toch al kan werken volgens bepaalde krachtlijnen. De beslissingen wat de basispolitiezorg betreft, moeten op een zo laag mogelijk niveau kunnen worden genomen, dus op het niveau van de brigades, zonder bestendige interferentie van hogerhand.»

«Op elk niveau, van laag tot hoog moet een controle van verkozenen kunnen worden georganiseerd, dus respectievelijk van de gemeentelijke overheden en van de federale overheden.»

De heer Adam beweert: «De IPZ's stellen voor de eerste keer in het Belgisch politielandschap de politiemensen die werkzaam zijn op het veld in staat om zich te uiten en zich te organiseren met het oog op samenwerking. Hij is ervan overtuigd dat zulks mogelijk is.»

«De IPZ's vormen misschien de gelegenheid voor de politiemensen, daaronder begrepen lokale politieagenten en rijkswachters, om, in het belang van de bevolking, een einde te maken aan de tegenstellingen, het wantrouwen, de terughoudendheid en het onbegrip uit het verleden.»

De heer Warny schrijft: «Het instellen van interpolitiezones zou in de eerste plaats mogelijk moeten maken dat de personele en materiële middelen van de rijkswacht en de gemeentepolitie beter worden benut door politietaken op plaatselijk niveau hen te verplichten gemeenschappelijk uit te oefenen.»

De heer Troch stelt: «Wanneer men deze verschillen... — de uiteenlopende statuten — ... als een onoverkomelijke barrière beschouwt om reeds in een nieuw model te gaan samenwerken en ondertussen de mogelijkheden tot onderlinge afstemming wenst te onderzoeken, dan zou men tekort schieten aan de opdracht om voor een goede politiezorg voor de bevolking te zorgen. Deze opdracht bestaat nu ook al, al werkt men nu naast elkaar...»

Burgemeester Gabriëls vindt: «Er kan niet worden ontkend dat niet alle gemeenten in het verleden hun verantwoordelijkheid op het gebied van financiering en bemanning van politie even goed zijn nagekomen.»

Burgemeester Neven is van oordeel: «De grondslagen zijn dus gelegd. Het voordeel is natuurlijk een efficiëntere politiedienst. Het was wel nodig de personeelsformatie te versterken.»

Hoewel de heer Neven overtuigd blijft van het nut en zelfs van de noodzaak van de IPZ, kan niet genegeerd worden dat er een aantal problemen blijven. Er zijn de budgettaire aspecten en de vrees dat het gezag van de burgemeester vervaagt.

Burgemeester Debauque zegt: «Het vijfhoeksoverleg vormt reeds een stap vooruit ten opzichte van de oude toestand waarin contacten met de rijkswacht, bijvoorbeeld bij sociale conflicten, sportmanifestaties, enz., veeleer moeilijk verliepen. De stad La Louvière wenst dus deel te nemen aan de IPZ's.»

Burgemeester Truyen beweert: «Een mogelijk bijkomend positief effect van de IPZ'S is dat de betrokken gemeenten via die weg misschien rechtstreeks in contact kunnen treden met de gerechtelijke politie, wat nu voor kleinere gemeenten niet altijd voor de hand ligt. Meer in het algemeen kan worden gehoopt dat via de rechtstreekse contacten met de verschillende politiediensten de problemen die rijzen in kleine gemeenten ook gemakkelijker en rechtstreeks zullen kunnen worden aangepakt. Daar hebben de gemeenten een financiële inspanning voor over.»

De informatie over de interpolitiezones die de minister van Binnenlandse Zaken aan de commissie verschaftte, het horen van talrijke betrokkenen en de weergave van de visies van de leden van

de commissie, leidden tot de vaststelling in aanbeveling 1. De samenwerking tussen de gemeentepolitie en de rijkswacht in de interpolitiezones vormt een stap in de richting van de uitvoering van de aanbevelingen van de onderzoekscommissie inzake bestrijding van banditisme en terrorisme.

Met het oog op het optimaal functioneren van de interpolitiezones formuleerde de commissie een reeks aanbevelingen waarbij rekening werd gehouden met de bestaande en de te verwachten problemen betreffende de samenwerking, die voornamelijk werden benadrukt door de gehoorde burgemeesters. De te bepalen rol van de burgemeesters staat daarin centraal.

Zowel in de beleidsnota, als in de toelichting van de minister wordt er nadruk op gelegd dat de spilfiguur in de IPZ de burgemeester is. Hij moet, binnen het raam van een precieze omschrijving van het veiligheidscontract, richtlijnen kunnen geven, ook aan de rijkswacht. Het was immers reeds bij het organiseren van het vijfhoeksoverleg de bedoeling de rol van de burgemeester te versterken. De verruiming van het vorderingsrecht kan daartoe bijdragen. Dit houdt in dat wijzigingen van de wettelijke bepalingen nodig zijn om de centrale positie van de burgemeester te verstevigen. Indien de burgemeester oordeelt dat de rijkswacht de verbintenissen aangegaan in het kader van het gemeentelijk veiligheidsbeleid niet naleeft of zich niet schikt naar de richtlijnen, moet hij de mogelijkheid krijgen de betrokken rijkswacht-overheid te verzoeken deze verbintenissen of richtlijnen te doen eerbiedigen. Wanneer zijn verzoek niet wordt ingewilligd, moet hij het kunnen voorleggen aan de minister, die zich dan binnen een bepaalde termijn moet uitspreken.

De aanbevelingen die handelen over het vastleggen van de inbreng door de politiediensten en de daarmee gepaard gaande uitvoering van de taken dienen vooral weerslag te vinden in de besluiten van het vijfhoeksoverleg, die dienen te worden opgenomen in het veiligheidscharter.

De SP wenst dat na de indeling van het grondgebied in interpolitiezones, gevolgd door het invullen van het veiligheidscharter, er een daadwerkelijke samenwerking van de politiediensten komt met het oog op de uitbouw van een volwaardige politiezorg en in het belang van de bevolking.

De SP zal de aanbevelingen die vervat zijn in dit volledig en objectief verslag, waarvoor ik de rapporteurs feliciteer, goedkeuren.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de Voorzitter, verscheidene aanbevelingen met betrekking tot de interpolitiezones lijken mij zeer interessant en zeer gedegen. Nochtans zijn er ook enkele waarover mijn mening totaal afwijkt van wat ik daarover tot nu toe heb gehoord.

Zoals de rapporteur opmerkte, zijn de interpolitiezones inderdaad een kleine stap in de richting van de hervormingsplannen en aanbevelingen die in de Bendecommissie reeds aan bod kwamen. Het spreekt vanzelf dat er een absolute nood is aan harmonisering van het statuut en van de opleiding van de verschillende politiediensten. De voorbeelden die daarnet aangehaald werden, zijn duidelijk.

Het gaat niet op dat opleiding, verloning, statuut en andere aspecten van het beroep verschillend zijn, terwijl de betrokkenen dezelfde taken moeten uitvoeren en zelfs schouder aan schouder moeten samenwerken. Het verschil in politiecultuur, dat inderdaad het verschil in statuut en opleiding met zich brengt, heeft negatieve gevolgen voor een goede en harmonische samenwerking.

De aanbevelingen zijn goed, maar het is toch wel wat ontgoochelend dat men geen ernstig en doorgedreven debat durft te voeren over de toekomst van de verschillende politiekorpsen.

De drie politiekorpsen, namelijk de gemeentepolitie, de gerechtelijke politie en de rijkswacht, naast elkaar laten bestaan, is — zoals de woordvoerder van de VLD het daarnet terecht heeft gezegd — een luxe die we ons niet meer kunnen veroorloven. Bovendien bevordert het geenszins het veiligheidsgevoel en komt het evenmin het veiligheidsbeleid ten goede.

Daarover zouden we een grondig debat moeten voeren dat verder gaat dan alleen maar een discussie over interpolitiezones.

De visie van de Volksunie is, althans voor een gedeelte, gelijklopend met deze van de VLD. Dit is misschien niet zo verwonderlijk omdat de vroegere specialist ter zake van de Volksunie — de heer Coveliers — nu wellicht de specialist op dat vlak van de VLD is geworden.

Er zouden twee grote korpsen moeten worden opgericht.

Ten eerste, een eerstelijns-politiekorps dat lokaal ondersteund en gecontroleerd wordt en dat vooral gericht is op preventie en taken op zich neemt op het vlak van verkeersveiligheid, en dergelijke.

Ten tweede, een nationaal korps dat repressief optreedt en gespecialiseerd is in misdaadbestrijding.

Over deze visie zouden wij hier eens uitvoerig van gedachten moeten kunnen wisselen.

Waarmee ik het geenszins eens ben, en wat op het ogenblik nochtans door verschillende sprekers als belangrijk wordt beschouwd, is de materie waarover rapporteur Lizin handelde. De eerste rapporteur heeft — wellicht terecht — geoordeeld deze « gifbeker » te moeten overlaten aan mevrouw Lizin. Het is toch niet toevallig dat een burgemeester hier het belang en de rol van de burgemeesters verdedigt. De rol van de burgemeesters in het Parlement is mijns inziens al meer dan groot genoeg, dat we nu ook het veiligheidsbeleid niet afhankelijk moeten maken van de ambities van de lokale « barons » en burgemeesters.

Op het ogenblik is helemaal niet bewezen dat de grote verantwoordelijkheid die burgemeesters dragen op het vlak van veiligheid, in het voordeel is van het globaal veiligheidsbeleid. Jammer genoeg zijn er nogal wat voorbeelden, waaruit blijkt dat de nalatigheid van de burgemeester de oorzaak is van een echt slecht veiligheidsbeleid. Hebben wij dan zo een angst van de burgemeesters dat wij hun rol niet durven te bespreken? Een debat hierover zonder taboes lijkt me echt aangewezen te zijn.

Een aantal burgemeesters van de negentien gemeenten blijven manifest in gebreke met betrekking tot hun verantwoordelijkheid voor het veiligheidsbeleid. Moeten wij onze kop in het zand blijven steken?

In bepaalde gemeenten wordt het de rijkswacht zelfs verboden in te grijpen, terwijl de politie — door toedoen van de burgemeester — haar verantwoordelijkheid niet op zich neemt.

Wij moeten daarover eens ernstig discussiëren en ik wil dan ook een iets ander geluid laten horen dan we tot nu toe gewend zijn en iets kritischer zijn over de belangrijke opdracht en de bevoegdheden die in het kader van de IPZ aan de burgemeester worden toegekend. Eigenlijk wordt ervan uitgegaan, zo lees ik in het verslag, dat zelfs voor aangelegenheden van gerechtelijke aard de rol van de burgemeester eigenlijk onaantastbaar is. Dit loflied aan het adres van de burgemeesters is volgens mij niet in overeenstemming te brengen met de verdediging van het algemeen belang op het gebied van de veiligheid.

Mijnheer de Voorzitter, ik verheer niet dat wij een aantal van de aanbevelingen heel positief vinden. Ik wens echter in te gaan tegen het blind vertrouwen in en de blinde positieve beoordeling van de rol van de burgemeester in het veiligheidsbeleid. Daarom zullen wij ons in elk geval op dat punt onthouden.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, namens de CVP-fractie kan ik zeggen dat wij volmondig akkoord gaan met de aanbevelingen van het verslag, maar toch wensen wij een aantal specifieke klemtonen te leggen.

Allereerst wijs ik op het belang van het onderwerp waarover wij het vandaag hebben. Het gaat immers om de organisatie van het waarborgen van de veiligheid van de burgers, een van de eerste taken van een overheid. Bovendien gaat het om het organiseren van deze veiligheid in het dagelijks leven, om de eerstelijns-politiezorg. Deze eerstelijns-politiezorg moet en mag niet louter repressief zijn, maar moet ook belangrijke preventieve impulsen kunnen geven. Het onderwerp van dit debat is ook belangrijk omdat het concept van de interpolitiezone het veiligheidsbeleid

dichter bij de burger brengt. Vóór 1 maart 1997 zal immers elk gemeentebestuur een veiligheidscharter moeten goedkeuren en zullen de lokaal verkozenen moeten beraadslagen over de wijze waarop zij het lokale veiligheidsbeleid willen organiseren. Dit kan enkel maar de democratisering, efficiëntie en effectiviteit van de lokale veiligheid ten goede komen. Alvorens collega Anciaux de zaal verlaat, wil ik hem er uitdrukkelijk op wijzen dat de CVP wel gelooft in de impulsen van de lokale gezagsdragers in het veiligheidsbeleid. Wij zijn ervan overtuigd dat, een veiligheidsbeleid dat zoveel mogelijk in handen is van lokale gezagsdragers, ook in goede handen is, omdat dat de plaats is waar de bevolking een goede democratische en sociale controle kan uitoefenen. Alle aanbevelingen met betrekking tot de burgemeester onderschrijven wij dan ook voor 300 pct.

Ik onderstreep dus het belang van dit debat en keur de rol van de lokale verkozenen in het veiligheidsbeleid goed, maar wijs er meteen op dat de invoering van de interpolitiezones voor het Parlement niet ideaal verlopen is. De eerste stappen voor deze fundamentele wijziging van het politielandschap werden gedaan op het ogenblik dat verkiezingen aangekondigd waren en er geen ruimte was voor een parlementaire beslissing. Toen het Parlement in oktober zijn werkzaamheden dan echt aanvatte, bevonden de interpolitiezones zich reeds in een onomkeerbare fase. Wij zijn zeker geen tegenstanders van de invoering van interpolitiezones, integendeel, maar wij wensen toch te onderstrepen dat de wijze van invoering de interpolitiezones enigszins hypothekeert.

Het ontbreken van een voorafgaandelijk parlementair debat en van een echte visie op de doelstellingen van de hervorming van de politiediensten houdt de onzekerheid levendig bij diegenen die verantwoordelijk zijn voor de hervorming op het terrein. Daardoor ontstaat ook achterdocht bij de politiediensten en onzekerheid bij de burgemeesters die niet weten welke richting de hervorming zal uitgaan en tracht iedereen het terrein zoveel mogelijk te bezetten. De onzekerheid over de doelstellingen van de hervorming zou de goede kanten van de interpolitiezones wel eens op de helling kunnen zetten.

Mijnheer de Voorzitter, ik hernieuw mijn oproep aan de minister om een concept te ontwikkelen voor de finaliteit van de hervorming. De onzekerheid op het terrein wordt nog versterkt omdat de burgemeesters niet weten over welke wettelijke middelen zij zullen beschikken. Zij moeten op het ogenblik onderhandelingen voeren over het veiligheidscharter, de invoering van de interpolitiezones is in een aantal gemeenten al aan de gang, en er wordt wel gezegd dat de bevoegdheden van de burgemeesters met betrekking tot het inzetten van de rijkswacht zullen uitgebreid worden, maar op dit ogenblik bestaat er nog geen duidelijkheid over de inhoud van deze bevoegdheden.

In antwoord op een parlementaire vraag van onzentwege in de loop van de maand november heeft de minister beloofd dat hij vóór 1 januari 1996 een ontwerp over de rol van de burgemeesters zou indienen. Het is nu april en dat ontwerp ligt nog steeds niet op onze banken.

Ik wil de minister verzoeken om spoed te zetten achter de voorbereiding van dit wetsontwerp. Mocht het hem aan inspiratie ontbreken dan kan ik hem de lecture van onze aanbevelingen en van het wetsvoorstel van Paul Breyne ingediend in de Kamer van volksvertegenwoordigers, aanbevelen.

In het verslag van de Bendecommissie werd uitdrukkelijk beklemtoond dat het lokale veiligheidsbeleid om redenen van efficiëntie, en om democratische redenen, zoals de sociale controle op de politiediensten, moet worden geschraagd door de democratisch verkozen lokale beleidsmensen. De CVP-fractie wil dit principe graag in herinnering brengen. Het biedt de gemeentelijke overheden de gelegenheid zelf impulsen te geven voor het veiligheidsbeleid.

In de aanbevelingen wordt gewaarschuwd voor een belangrijk neveneffect van het IPZ-concept. Gelukkig hebben verscheidene gemeenten de voorbije jaren zelf geïnvesteerd in het veiligheidsbeleid en de gemeentepolitie sterk uitgebreid. Het zou verkeerd zijn mochten deze gemeenten door de ontwikkeling van een IPZ-structuur worden gestraft. De verleiding zal groot zijn om deze gemeenten slechts in geringe mate stem te geven vanuit de rijkswacht; omgekeerd zullen gemeenten die nog weinig

veiligheidsinitiatieven hebben genomen, wel eens een grote steun van de rijkswacht kunnen krijgen. Daarom bepaalt aanbeveling 4 van de commissie dat de inbreng van gemeentepolitie per gemeente en van de rijkswacht per IPZ uitdrukkelijk wordt vastgelegd. De ondersteuning door de rijkswacht zou op basis van objectieve criteria billijk gespreid moeten zijn over het grondgebied. Op grond van de cijfers waarvan de minister in de commissie melding heeft gemaakt, en die aan het verslag werden toegevoegd, hebben wij de indruk dat de inspanningen van de rijkswacht momenteel niet gelijkmatig over 's lands grondgebied zijn gespreid. Met 57 pct. van de bevolking ontvangen de Vlaamse provincies slechts 49 pct. van de rijkswachtondersteuning. De provincie Antwerpen is de provincie met het grootste bevolkingsaantal, maar komt in de rangschikking van het aantal rijkswachters per provincie slechts op de derde plaats, na Henegouwen en na Luik. Op de gelijkmatige spreiding van de rijkswachtondersteuning over de provincies en op een evenwichtige inbreng van de rijkswacht per IPZ zullen wij in de komende maanden blijven hameren.

Het gaat hier om een belangrijke stap, omdat de rijkswacht uitdrukkelijk bevoegdheden krijgt in het lokaal veiligheidsbeleid. De CVP-fractie is daar a priori geen tegenstander van. De rijkswacht heeft teveel personeelsleden om alleen de tweedelijns-politiedienst te verzorgen. Bovendien kan niet worden ontkend dat de tweedelijns-politie haar rol maar goed kan vervullen wanneer er een geïntegreerde samenwerking is met de eerstelijns-politie. Toch willen wij er uitdrukkelijk op wijzen dat de omzendbrief met de reflectienota van 6 april 1995 het bestaande politielandschap fundamenteel heeft gewijzigd. De rijkswacht wordt immers niet langer complementair beschouwd. Zij kan interveniëren in de eerstelijns-politiezorg. Dit houdt twee gevaren in. Enerzijds kan de huidige eerstelijns-politiedienst, met name de gemeentepolitie, in de verdrukking komen. Anderzijds kan door de nieuwe situatie bij de rijkswacht de verleiding groot worden om zich vooral op de nieuwe opdracht toe te leggen, terwijl de opdracht van de rijkswacht in de eerste plaats die is van tweedelijns-politiedienst. Wij vragen dan ook dat de minister er nauwlettend op toeziet dat de rijkswacht voornamelijk deze rol blijft vervullen.

Mijnheer de Voorzitter, dit waren de klemtonen die de CVP-fractie naar aanleiding van deze aanbevelingen naar voren wenste te brengen. Wij zullen de aanbevelingen uiteraard goedkeuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vergote.

De heer Vergote (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, bij de bespreking van de interpolitiezones en van de aanbevelingen ter zake werd vooral aandacht besteed aan het samenwerkingsconcept, aan de functionering ervan en aan de rol van de burgemeester. De houding van de VLD ter zake werd duidelijk naar voren gebracht door collega Leduc.

Een aantal belangrijke punten blijven evenwel onbeantwoord. De financiële impact voor de gemeenten die nu al weinig budgettaire ruimte hebben, blijft onduidelijk.

De minister had eerder aangekondigd dat de gemeenten die vóór 1 april 1996 zouden toetreden, een subsidie van 500 000 frank zouden ontvangen.

Die datum bleek voor de gemeenten evenwel niet haalbaar, aangezien omzendbrief IPZ 2, waarin de IPZ-zones afgebakend worden, slechts in de loop van vorige maand aan de gemeentebesturen werd bezorgd en eind maart in het *Belgisch Staatsblad* werd gepubliceerd. De meeste gemeentebesturen zullen dus pas de komende weken over de toetreding kunnen beslissen.

Er wordt niet duidelijk gestipuleerd hoe en wanneer de subsidiëring zal gebeuren, wat zal gesubsidieerd worden en wat niet, en welke gemeenten om subsidies zullen kunnen rekenen.

Quid met de gemeenten die wel bereid waren om in een IPZ te stappen, maar waarvan de aangewezen partners het laten afweten? Een typisch voorbeeld is het IPZ regio Tielt waar twee gemeenten niet willen toetreden. De stad Tielt heeft haar houding nog altijd niet bepaald, zodat er nog geen definitieve beslissing kon worden genomen.

Een aantal kleinere gemeenten zullen zware inspanningen moeten leveren, onder meer inzake personeelsbezetting, maar ook inzake infrastructuur en logistiek, zodat de trekkingsrechten volkomen ontoereikend zullen zijn. Voor de subsidieregeling, die nu in uiterst vage termen is gesteld, moeten dringend concrete criteria worden uitgewerkt.

Een tweede subsidiëring wordt in het vooruitzicht gesteld. Zij zou ingaan bij het afsluiten van het veiligheidscharter waarvan de krachtlijnen door de gemeenteraden moeten worden vastgelegd vóór 1 maart 1997. Ook hier ontbreken echter de meest elementaire gegevens inzake invulling. Gaat het om een lineaire subsidiëring of wordt zij toegekend pro rata van de gedane investeringen? Zullen de trekkingsrechten in mindering komen van de subsidies?

De gemeentebesturen kijken uit naar een concreet en duidelijk antwoord op deze vragen. Ik dank u daarvoor bij voorbaat.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Buelens.

De heer Buelens (Vl. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, het lot van de laatste spreker is meestal dat hij in herhaling valt. Ook ik zal daar niet helemaal buiten kunnen, vrees ik.

België heeft zich op het gebied van veiligheid een heel slechte reputatie opgebouwd, zo hoorden wij zondag nog door een specialist van de Islamitische terroristische organisaties, de heer Philippe Aziz, terecht en met bewijzen proclameren, duidelijk tot spijt van Vice-Eerste minister Vande Lanotte. Het banditisme dat er nauw bij betrokken is, profiteert uiteraard van de zwakke en permissieve houding van onze regeerders.

Blijkbaar wil men daar nu een en ander aan veranderen en is men tot het besef gekomen dat er nood is aan een ingrijpende reorganisatie van het politiebestedel. Daarom wordt geijverd voor een betere samenwerking tussen de verschillende politiediensten en voor het stopzetten van de beruchte en ergerlijke « guerre de polices », zoals men die oorlog in Frankrijk pleegt te noemen.

Ongelukkiglijk is niet alleen de term overgewaaid, maar ook de kwaal. Rijkswacht, politie en gerechtelijke diensten lopen elkaar al te dikwijls voor de voeten, tot voordeel en genoegdoening van het schorremorie en de misdaad in het algemeen.

In de aanbevelingen van de senaatscommissie staan beharzenswaardige doelstellingen die inderdaad een en ander kunnen verbeteren. Zo is er de reeds genoemde samenwerking tussen de verschillende diensten. Ook met betrekking tot de basispolitiezorg dringt de commissie aan op sociale controle en preventie in de onmiddellijke woon- en werkomgeving. De tijd van de wijkagent die iedere woning, elk gezin en elk individu in zijn wijk kende, is helaas voorbij.

Men wil tevens, beter laat dan nooit, de harmonisering van de opleiding en van het statuut van de verschillende politiediensten in de hand werken. Dit is geen gemakkelijke taak, te meer daar men deze verschillende diensten onafhankelijk van elkaar wenst te houden en daar het gebrek aan consensus en het verschil in cultuur tussen gemeentepolitie en rijkswacht de samenwerking bemoeilijken. Daarom wordt er nu gewerkt aan eenheidscharters en worden interpolitiezones uitgetoetst. Op basis van informatie van het vijfhoeksoverleg gaat men reorganiseren, alles effectiever maken en de samenwerking bevorderen.

Ik vrees dat vooral de aanbeveling waarin de rol van de burgemeester gedefinieerd wordt, nog veel heibel zal veroorzaken. In de hoorzittingen met rijkswacht, politie en burgemeesters meende ik al een bedekte stellingname te ontwaren waarbij, begrijpelijkerwijze, ieder zijn huidig machtsgebied veilig probeerde te stellen. De burgemeesters echter zetten er onvervaard de beuk in.

Aanbeveling 6 paragraaf 2.1 luidt: « De burgemeester moet de bevoegdheid krijgen om de rijkswacht voor de uitvoering van taken van bestuurlijke politie in verband met het gemeentelijk veiligheidsbeleid, algemene en bijzondere richtlijnen te geven. De burgemeester moet mogelijkheden krijgen om de uitvoering van deze taken overeenkomstig zijn richtlijnen ook effectief af te dwingen. Instrumenten die hiertoe kunnen bijdragen zijn een slechts in uitzonderlijke omstandigheden negeerbaar voorderechtsrecht en het beschikken over een vorm van disciplinaire bevoegdheid t.a.v. het personeel van de rijkswacht. De bevoegdheid van de burgemeester zal een grotere intensiteit hebben met

betrekking tot de wettelijk vastgelegde minimum-inbreng van de rijkswacht in elke IPZ en met betrekking tot de afspraken die opgenomen zijn in het veiligheidscharter. »

In de volgende paragraaf lezen we: « Bovendien moet de districts- of brigadecommandant toestemming van de burgemeester hebben voor initiatieven die de rijkswacht wil ontplooiën en die betrekking hebben op de basispolitiezorg. »

Heeft men er al eens over nagedacht wat er met zo'n zeggenschap kan gebeuren met een burgemeester à la Happart?

Daarom, of allicht omwille van een deel van de niet te onderschatten moeilijkheden die vermelde goede intenties zullen dwarsbomen en onmogelijk maken, heeft het Vlaams Blok een alternatief uitgewerkt dat door de minister uitdrukkelijk en bij voorbaat van de baan werd geschoven. Ik hoor nochtans dat men er bij de VLD en zelfs bij de Volksunie mee akkoord kan gaan.

Het Vlaams Blok wil een groot aantal doelstellingen die in de aanbevelingen zijn uitgewerkt mee verwezenlijken, maar dan door het oprichten van een eenheidspolitie. Het Vlaams Blok wil de huidige gemeentepolitie uit de gepolitiseerde sfeer halen. Ik alludeerde er reeds op met mijn boutade over de heer Happart, maar het is een feit dat sommige burgemeesters hun gemeentepolitie als hun eigen privé-legertje beschouwen. De politici moeten zich beperken tot het uittekenen van de grote beleidslijnen en tot het scheppen van een breed kader waarin de politiediensten de mogelijkheid moeten krijgen om zelf in te staan voor de praktische invulling. Het demilitariseren van de rijkswacht leek een stap in de goede richting, maar was eerder bedoeld als een mogelijkheid om ook deze, tot nu toe politiek betrekkelijk neutrale instelling, ook te politiseren. Een eenheidspolitie zou ook veel goedkoper en efficiënter zijn. Rijkswacht en politie zouden harmonischer en zonder afgunst samenwerken en op voet van gelijkheid staan inzake vorming en opleiding, materiaal en sociaal statuut.

We weten echter dat onze wensen niet bepaald prioritair zijn voor de Regering en onze instellingen, integendeel. Van zodra het Vlaams Blok een stelling verdedigt, is ze uit den boze. Wij zullen ons bijgevolg beperken tot het steunen van de echt verbeterende en moderniserende voorstellen die in de aanbevelingen van de senaatscommissie te vinden zijn. Wij maken echter het allergrootste voorbehoud voor de beïnvloeding van de ordediensten door politiek benoemde burgemeesters.

Mijnheer de Voorzitter, wij zullen ons onthouden bij de stemming over het geheel van de aanbevelingen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, een pluraliteit van politiekorpsen heeft voor- en nadelen. Een voordeel is dat het gevaar voor machtsconcentratie en machtsmisbruik erdoor kleiner wordt, een nadeel is dat in sommige gevallen de efficiëntie in gevaar komt. In België verloopt de samenwerking tussen de verschillende politieniveaus niet altijd even vlot. Een eenheidspolitie is in ieder geval in strijd met de Belgische traditie en zou volgens ons zeker geen vooruitgang zijn. Ontwikkelingen in die richting moeten zeker niet worden bevorderd. Een zekere taakverdeling wordt echter onvermijdelijk. De rijkswacht heeft vooral als taak de grootschalige, gemeenteoverschrijdende criminaliteit te bestrijden en de ordehandhaving te verzekeren op belangrijke risicomomenten. De basispolitiezorg is in de eerste plaats een taak voor de gemeentelijke politie, die dicht bij de bevolking staat en die altijd beter op de hoogte zal zijn van de lokale toestanden. Samenwerking ligt voor de hand, zeker in de kleine en landelijke gemeenten, die niet in staat zijn zelfstandig een 24-urenpermanentie te organiseren.

De IPZ's zijn een stap in de goede richting. Toch blijven er nog vragen onbeantwoord. Voor sommige zal in de praktijk wellicht een oplossing worden gevonden, voor andere is nu al duidelijk dat de aanbevelingen geen oplossing bieden.

Wanneer de rijkswacht zich bezighoudt met basispolitiezorg en zich dus begeeft op het traditionele terrein van de gemeentepolitie, moet de rol van de burgemeester worden herbekeken. Deze eis wordt overigens geformuleerd in de aanbeveling. Intussen is het niet duidelijk of de Regering ter zake een voorstel zal doen, noch

wat de bevoegdheid van de burgemeester zal zijn. Op het terrein zal het systeem van de IPZ's echter reeds in werking treden. Naast het vorderingsrecht, dat al in de wet staat ingeschreven, moet aan de burgemeester een ruimere bevoegdheid worden toegekend om hem toe te laten duidelijke instructies te geven aan de rijkswacht die actief is op het grondgebied van zijn gemeente. Hij zal het naleven van deze instructies moeten kunnen afdwingen, wat impliceert dat hij, indien hij dan al geen rechtstreekse sanctiebevoegdheid heeft ten opzichte van de rijkswacht, zich dan toch ten minste tot de daartoe bevoegde autoriteiten kan wenden om toezicht te kunnen uitoefenen op de instructies die hij heeft gegeven.

Hoewel wij in de meeste gevallen te maken hebben met samenwerkingsverbanden tussen een aantal gemeenten, enerzijds, en de rijkswacht, anderzijds, is er in de eerste plaats ook behoefte aan samenwerking tussen de verschillende gemeentelijke politiekorpsen die tot dezelfde IPZ behoren. Deze problematiek komt in het concept van de IPZ's te weinig aan bod. Ik verwijs naar de mogelijkheid tot samenwerking tussen verschillende gemeentelijke korpsen op het vlak van de permanentie. In dit geval kan men zich afvragen wie het gezag uitoefent over een politieagent die optreedt op het grondgebied van een andere gemeente. Hier is het antwoord onduidelijk net zo goed als voor de vraag welk gezag de burgemeester over de rijkswacht kan uitoefenen.

Voorts moet er een duidelijke rol worden toegekend aan de gemeenteraden. Hoewel iedere gemeente hierover autonoom kan beslissen, is het wellicht nuttig in de gemeentewet de verplichting in te schrijven dat de gemeenteraad één keer per jaar een debat moet voeren over het veiligheidsbeleid op zijn grondgebied, meer in het bijzonder wat betreft een evaluatie van de IPZ's. In de gemeenteraad kan de burger immers op een democratische manier zijn visie kenbaar maken. Het vijfhoeksoverleg, dat in hoofdzaak een technocratisch overleg is, biedt hiertoe niet de gelegenheid, omdat het niet rechtstreeks gebaseerd is op de wensen van de bevolking.

Dan wil ik ook nog wijzen op een ander aspect dat te weinig aan bod komt bij deze reorganisatie van de politie. Aan de ene kant staat de politie, op welk niveau zij ook opereert, garant voor de veiligheid van de burger die in haar vertrouwen stelt. Aan de andere kant zijn misbruiken onvermijdelijk, al moeten die zoveel mogelijk voorkomen worden. Ik denk bijvoorbeeld aan onnodig of zelfs onwettig politiegeweld of andere methodes die in grote steden regelmatig tot klachten aanleiding geven. Bij een samenwerking van de verschillende politiekorpsen dreigt een van de voordelen van het bestaan van verschillende politiekorpsen weg te vallen. Nu heeft de burger die zich slecht behandeld voelt door een rijkswachter, de mogelijkheid klacht in te dienen bij de politiecommissaris van zijn gemeente en vice versa. Hoe nauwer de samenwerking tussen de korpsen zal zijn, hoe onduidelijker de structuren zullen worden, en hoe minder de burger zal weten bij wie hij terecht kan met zijn klachten. Dit aspect moet eens duidelijk onderzocht worden zodat de burger weet waar hij met klachten terecht kan.

De interpolitiezones zullen in ieder geval na een korte periode moeten worden geëvalueerd en de gemeentewet en eventueel ook de wet op het politieambt zullen op een aantal punten moeten worden gewijzigd. Indien wij daarenboven duidelijk kunnen maken dat deze interpolitiezones geen stap zijn naar een opslorping van de gemeentelijke politiekorpsen door de rijkswacht of naar een voogdij van de rijkswacht over de politiekorpsen — wat sommigen bij de rijkswacht denken —, dan kunnen deze zones een bijdrage zijn tot een beter politiebeleid. (*Applaus.*)

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — M. le Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, retenu à la Chambre, nous a annoncé qu'il répondra demain aux questions et remarques formulées par les sénateurs sur les zones interpolices.

La demande d'explications de M. Ceder sur les transports de fonds, adressée au même ministre, sera également développée demain.

À notre ordre du jour figurait une proposition de résolution sur l'état de l'environnement et le respect des droits de l'homme au Nigeria. L'entreprise pétrolière mise en cause dans cette proposition a adressé une lettre au Sénat faisant état du fait qu'elle n'avait pas été entendue en commission.

Ce matin, notre collègue, M. Hatry, s'est d'ailleurs fait l'écho de cette question.

Par conséquent, ce point sera discuté demain au Bureau du Sénat et éventuellement renvoyé en commission des Affaires étrangères afin qu'elle puisse procéder à l'audition demandée.

Par ailleurs, nous avons reçu l'avis définitif du Conseil d'État relatif au projet de loi portant des dispositions sociales, également repris à notre ordre du jour. Cet avis est à l'examen en commission des Affaires sociales. Dès qu'elle aura terminé ses travaux, nous pourrons discuter en séance publique des amendements ayant fait l'objet d'un renvoi au Conseil d'État.

Enfin, à notre ordre du jour, figure une demande d'explications de M. Goovaerts au Vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «la création d'une centrale des risques positifs». M. le Vice-Premier ministre est annoncé incessamment. Je vous propose donc de suspendre la séance quelques instants en attendant son arrivée. (*Assentiment.*)

La séance est suspendue.

De vergadering is geschorst.

— *La séance est suspendue à 16 h 30 m.*

De vergadering wordt geschorst om 16 h 30 m.

Elle est reprise à 16 h 40 m.

Ze wordt hervat om 16 h 40 m.

M. le Président. — La séance est reprise.

De vergadering is hervat.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER GOOVAERTS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «DE OPRICHTING VAN EEN POSITIEVE RISICOCENTRALE»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. GOOVAERTS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LA CRÉATION D'UNE CENTRALE DES RISQUES POSITIFS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Goovaerts aan de Vice-Eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de oprichting van een positieve risicocentrale».

Het woord is aan de heer Goovaerts.

De heer Goovaerts (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, in zijn hoedanigheid van minister van Economische Zaken, overweegt minister Di Rupo centrales op te richten voor particulieren. Hij bereidt een koninklijk besluit voor om die centrales operationeel te maken vanaf 1 januari 1997. Wij weten dat thans bij de Nationale Bank en ook elders reeds een soort centrales bestaan die aangeven wie zijn schulden niet kan aflossen. Met deze positieve risicocentrales wil de minister preventief verhinderen dat mensen bovenmatige schuldenlasten opbouwen. Het doel als dusdanig verdient alle steun, maar ik vraag mij af of positieve risicocentrales daarvoor wel het geschikte instrument zijn, gezien de eraan verbonden risico's, onder meer voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Wij hebben een paar jaar geleden een wet aangenomen met betrekking tot gegevens aangaande de persoonlijke levenssfeer. In een positieve risicocentrale zouden alle financiële verbintenissen

van ongeveer alle Belgische gezinnen worden geregistreerd en die gegevens zouden toegankelijk zijn voor een groot aantal verbruikers, die daarenboven verschillende deontologische criteria hanteren.

Bovendien is het kostenkaartje van zo'n positieve risicocentrale niet gering. Men kan zich ook afvragen wat de efficiëntie ervan is. Uit cijfers afkomstig van de Belgische Vereniging van banken, blijkt dat 9 pct. van de mensen die een lening op afbetaling hebben aangegaan en in de huidige centrales van de Nationale Bank zijn opgenomen, hun schuldenpeil eigenlijk niet correct aangeven. Als men weet dat het aantal probleemgevallen slechts ongeveer 5 pct. van het totaal bedraagt, kan de oprichting van een positieve risicocentrale in nog geen vier gevallen op duizend een bovenmatige schuldenlast voorkomen.

Met het oog op de bescherming van het privé-leven, vragen wij ons af of het wel nodig is dat iemand die een lening aangaat en ze correct afbetaalt in zo'n centrale wordt opgenomen.

Wat zullen de reacties zijn van een aantal mensen? Hoe zullen de houders van kredietkaarten die maandelijks hun debet aanzuiveren bij een van de grote kredietinstellingen die dergelijke kaarten uitreiken, reageren?

In het licht van het grote aantal gerechtelijke vorderingen voor laattijdige aanzuiveringen van een kredietrekening vraag ik mij af of niet iedereen hier aanwezig zonder één uitzondering vroeg of laat in de positieve risicocentrale zal terechtkomen. Iedereen heeft immers wel een kredietkaart en loopt de kans om niet één keer, maar tien, twintig of vijftig keren te worden geregistreerd door de centrale, al was het maar omdat hij te laat betaalde omdat hij met vakantie was. Bij tellingen in Zweden bleek dat mensen aldus tot negentig maal toe in een gegevensbank werden geregistreerd. Ik vraag mij dus af of het hele systeem niet aan zijn doel voorbij-schiet.

De Vice-Eerste minister maakt zich zorgen om mensen die zich overmatig in de schulden steken. Hij zou echter moeten weten dat op dit ogenblik de bankinstellingen een krediet ten bedrage van 100 000 tot 150 000 frank op zichtrekeningen aanvaarden. Deze courante vorm van kredietverlening is batig voor de banken omdat er niet telkens een dossier moet worden geopend. Ik wil hiermee geen pleidooi houden voor de bankinstellingen, maar wel het initiatief van de Vice-Eerste minister relativeren.

Ik wil voorzichtig zijn en ik laat mijn bedenkingen nog even achterwege over de kostprijs voor de aanleg van de positieve kredietcentrale, over de controle erop, over de deontologische regels die moeten worden in acht genomen en over de mogelijkheden om privé-personen te beschermen tegen misbruik, maar het aanleggen van een dergelijke kredietcentrale zal uiteindelijk neerkomen op het aanleggen van een positief vermogensregister. In onze maatschappij wordt kredietverlening nu eenmaal sterk aangemoedigd en vroeg of laat vraagt iedereen wel eens een krediet aan. Uiteindelijk wordt iedereen geregistreerd en krijgt de overheid de mogelijkheid om zeer snel een register op te stellen, ook van de roerende goederen, en om de controle op het privé-leven van iedereen te versterken.

De Vice-Eerste minister kan van mening zijn dat ik schimmen zie, maar in de pers heb ik hem leren kennen als een grote voorstander van de vermogensbelasting. Als ik alle gegevens om een rijtje zet, dan krijg ik twijfels bij de intentieverklaring van de Vice-Eerste minister om de mensen te willen beschermen tegen overmatig krediet. Is de eigenlijke bedoeling niet om te kunnen beschikken over een verkapt vermogensregister? Het is beter dat wij het masker afwerpen.

Aangezien de Vice-Eerste minister voorstander is van een vermogensbelasting, had ik van hem willen vernemen of hij enig verband ziet tussen het systeem van vermogensbelasting en de positieve risicocentrale.

Is de Vice-Eerste minister bereid de definitieve beslissing tot het oprichten van een positieve schuldencentrale uit te stellen? Is hij bereid deze beslissing te nemen op basis van de conclusies van een grondige studie, waarin objectief en onweerlegbaar wordt aange-

toond wat zij tot doel heeft, waartoe ze kan dienen, wat de voordelen ervan zijn en of die opwegen tegen de kennelijke en manifeste nadelen ervan?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Di Rupo.

De heer Di Rupo, Vice-Eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de heer Goovaerts voor zijn vraag die handelt over een van de hoofdredenen van armoede in ons land. Graag nodig ik hem uit om samen de huidige toestand van de registratie der kredieten te overlopen.

De kredietwaardigheid van de ontlener wordt ingeschat op basis van relatieve gegevens, meer bepaald op basis van de financiële lasten die hij reeds moet dragen in het kader van lopende contracten.

In de meeste Europese landen bestaan reeds registratiesystemen voor kredieten. Zij kunnen worden ondergebracht in drie categorieën.

In een eerste groep landen — het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Italië en Zweden — wordt de kredietregistratie verzekerd door privé-maatschappijen die op een zuiver commerciële basis werken en die heel diverse elementen hanteren om kredieten te verlenen.

In een tweede groep die Nederland, Oostenrijk, Zwitserland en Duitsland omvat, worden de registratiesystemen voor kredieten beheerd door verenigingen.

In Frankrijk en in België tenslotte, wordt het systeem beheerd door de Nationale Bank en georganiseerd door de wet. Alle kredietgevers worden aldus verplicht om deel te nemen aan het systeem.

Quelle est la distinction entre un fichier négatif et un fichier positif? Un fichier négatif enregistre uniquement les cas de non-paiement. Ce système protège les personnes enregistrées d'une aggravation de leur endettement. C'est le cas de l'actuelle Centrale des crédits aux particuliers gérée par la Banque nationale de Belgique. Elle enregistre les contrats de crédit à la consommation répondant aux critères suivants: soit une échéance impayée pendant trois mois, soit trois échéances impayées, soit dénonciation du contrat en raison de la non-exécution par l'emprunteur de ses obligations.

Ce système, logé à la Banque nationale, présente de gros inconvénients. Ainsi, le prêteur ne dispose pas de renseignement au sujet de personnes qui sont à la limite de leurs capacités de remboursement, mais qui n'ont pas encore de retard. Ces personnes ont souvent besoin de financements complémentaires pour assurer le remboursement de leurs premiers crédits. C'est l'attribution d'un crédit supplémentaire qui va les plonger dans le surendettement. Les chiffres de la Banque nationale le confirment. En effet, le rythme d'accroissement du nombre de contrats enregistrés est beaucoup plus élevé que celui du nombre de personnes enregistrées.

Dans le rapport qu'elle m'a adressé, la Banque nationale souligne que «dans un nombre limité de cas de surendettement, on est surpris de constater la légèreté avec laquelle certains crédits ont été consentis alors que le débiteur avait déjà atteint ou dépassé la limite d'un endettement raisonnable par rapport à ses revenus».

La dissimulation, par certains emprunteurs ou certains intermédiaires, de l'endettement réel du candidat emprunteur est une réalité qu'il ne faut pas sous-estimer.

Une protection renforcée contre le surendettement ne peut, dès lors, être assurée que par un système d'enregistrement positif, c'est-à-dire l'enregistrement systématique de tous les contrats de crédit.

Même si vous vous êtes aventuré à exposer certains amalgames, il est inutile que j'établisse ici la distinction entre le crédit et le patrimoine. Vous la connaissez en effet très bien. Il ne s'agit pas d'enregistrer le patrimoine.

Les adversaires — dont vous êtes, je crois — d'une centrale positive font valoir essentiellement trois arguments que vous avez cités : le caractère marginal du surendettement résultant de l'abus de crédit, le coût supplémentaire de gestion d'un système positif et, enfin, le risque d'atteinte à la vie privée et le risque d'exploitation commerciale des informations enregistrées.

Que convient-il d'indiquer sur ces trois objections ?

En ce qui concerne le rôle du crédit dans le surendettement, selon les données communiquées par la Centrale des crédits aux particuliers de la Banque nationale, près de 71 000 personnes sont enregistrées pour deux contrats de crédit en retard de paiement et près de 53 000 personnes le sont pour trois contrats ou plus en retard de paiement.

Plus de 100 000 personnes — c'est-à-dire, en réalité, plus de 100 000 ménages — sont ainsi confrontées à des difficultés graves pour rembourser leurs crédits.

Par ailleurs, 86 p.c. des dossiers de surendettement, traités de février à août 1995 par les médiateurs de dettes agréés par la Région wallonne, font référence à des dettes de crédit à la consommation réparties sur une moyenne de plus de quatre contrats par ménage.

Ces chiffres démontrent d'une manière percutante que le crédit accordé trop facilement est un facteur très important de surendettement.

La création d'une centrale positive concerne l'enregistrement des contrats de crédit. Il n'est nullement question d'enregistrer les huit millions de cartes circulant dans notre pays. En fait, le groupe de travail auquel participent les institutions bancaires examine la situation de ces cartes. Il s'agit de distinguer deux catégories bien déterminées de cartes. La première concerne les clients « classiques ». Ils représentent plus de 90 p.c. du nombre total d'utilisateurs, qui acquittent leur facture dans les jours qui suivent sa réception, soit directement, soit par l'intermédiaire d'un prélèvement automatique effectué auprès de leur banque. La seconde catégorie concerne les utilisateurs qui ne remboursent pas les montants dont ils sont redevables plus de trois mois après réception de leur facture, et pour lesquels il s'agit vraiment d'un crédit.

En résumé, il n'est pas question de mettre sur pied un système « fou » d'enregistrement de toutes les cartes actuellement en circulation. Par contre, je pense que l'étude à laquelle j'ai fait allusion présente un intérêt certain et doit être menée à terme.

L'objection relative au coût supplémentaire d'une centrale positive mérite un examen attentif. Toutefois, aucune information sur les coûts n'est actuellement disponible. Il faudra attendre pour cela les résultats de l'étude approfondie entreprise par mon cabinet avec la collaboration de la Banque nationale de Belgique et du secteur du crédit. En effet, pour connaître les coûts, il faut au préalable déterminer la structure de la banque de données, et en particulier les informations à enregistrer, le rythme des mises à jour de même que les données consultables. Je puis donner l'assurance formelle que le coût à supporter par les prêteurs sera raisonnable. Il conviendra par ailleurs de tenir compte des avantages qu'ils en retireront sur le plan opérationnel.

En ce qui concerne les risques d'atteinte à la vie privée et d'exploitation commerciale des informations enregistrées, ils ne varient pas en fonction de la nature du fichier, négatif ou positif; ils sont inhérents à l'existence même d'un fichier.

L'enregistrement, le traitement et la diffusion des données négatives sont déjà soumis à des règles strictes, et ce sous le contrôle de la Commission de la protection de la vie privée. Cette commission devra d'ailleurs être consultée sur le projet d'un arrêté royal qui instituerait une centrale positive. Je souligne également que seuls les prêteurs, soit quelques centaines de personnes, ont accès à ces données.

Il est exact que certaines erreurs ont été relevées. En fait, celles-ci proviennent souvent de prêteurs qui font inscrire à tort le nom d'une personne dans la banque de données. En effet, certaines

sociétés de vente par correspondance font signer un contrat de crédit à leurs clients. Quand le montant fixé est inférieur à 10 000 francs, la personne en défaut de paiement ne doit pas être enregistrée dans la centrale. Certains clients sont, à la demande du prêteur, enregistrés erronément dans la centrale négative. Il s'agit le plus souvent de personnes n'ayant pas signé de contrat de crédit au sens de la loi, mais qui tardent à payer la facture qu'ils ont reçue dans les délais indiqués.

Je reconnais donc que le fichier négatif comporte des noms de personnes qui ne devraient pas s'y trouver. Le problème ne provient toutefois pas du système tel que nous l'avons conçu, mais de l'utilisation qu'en font certains prêteurs.

La Banque nationale procède à la correction de ces erreurs. Il ne s'agit toutefois pas d'un défaut du fichier mais, je le répète, de l'usage erroné qu'en font certains prêteurs.

Par ailleurs, comme M. Goovaerts, je suis extrêmement attaché à la protection de la vie privée. Je suis pour « la liberté libre », comme l'a écrit un poète. Ma vigilance est dès lors sans faille en la matière. Le transfert d'un fichier négatif vers un fichier positif ne peut en aucune manière porter atteinte ou risquer de porter atteinte à la vie privée de nos concitoyens.

En conclusion, le système actuel d'enregistrement des crédits ne permet pas de lutter efficacement contre le surendettement et donc contre la pauvreté. Il doit dès lors être amélioré. C'est à cette tâche que je m'applique. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Goovaerts.

De heer Goovaerts (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik heb de Vice-Eerste minister horen bevestigen wat eigenlijk al bekend is, namelijk dat er heel wat klachten zijn bij de Commissie voor de bescherming van de privé-levenssfeer, dat de Nationale Bank toegeeft dat er heel wat vergissingen zijn gemaakt en dat haar bestand dus helemaal niet perfect is. Ik heb hem niet horen zeggen wie dat zal betalen. Zullen de kosten op de consument worden afgewenteld?

Het meest verbaasd ben ik echter over zijn verklaring dat alle kredietcontracten in de nieuwe risicocentrale zullen worden opgenomen en dat de houders van kredietkaarten in twee categorieën worden verdeeld, de goede en de slechte. Vermits de Vice-Eerste minister een positieve risicocentrale wil, vragen wij ons echter af hoe hij op voorhand zal uitmaken wie een goede en wie een slechte betaler is. Indien de Vice-Eerste minister enkel de slechte betalende wil inschrijven, dan richt hij eigenlijk een negatieve risicocentrale op. Hij moet dus weten wat hij wil. Ofwel registreert hij alleen de slechte betalende, maakt hij een negatieve risicocentrale en daarmee kan ik akkoord gaan. Ofwel registreert hij iedereen met een kredietkaart en maakt hij een onderscheid tussen slechte en goede betalende, maar dan komen we wel volledig in *l'arbitraire* terecht. Hij geeft zelf geen enkel criterium aan, behalve dat van een negatieve risicocentrale, om een positieve risicocentrale te maken.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

WETSVOORSTEL — PROPOSITION DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De heer D'Hooghe heeft ingediend een wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven.

M. D'Hooghe a déposé une proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux.

Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.
Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.
Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.
Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Dames en heren, ik stel voor onze werkzaamheden te onderbreken.

Je vous propose d'interrompre ici nos travaux. (*Assentiment.*)

De Senaat vergadert opnieuw morgen, donderdag 4 april 1996, om 10 uur 30.

Le Sénat se réunira demain, jeudi 4 avril 1996, à 10 heures 30.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 17 h 5 m.)

(La séance est levée à 17 h 5 m.)